

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

NAPLATA PRIHODA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Bjelovar, ožujak 2013.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PRIHODI LOKALNIH JEDINICA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE	3
NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE	5
Bjelovarsko-bilogorska županija	5
Grad Bjelovar	8
Grad Čazma	13
Grad Daruvar	18
Grad Garešnica	23
Grad Grubišno Polje	29
Općina Berek	34
Općina Dežanovac	39
Općina Đulovac	44
Općina Hercegovac	50
Općina Ivanska	55
Općina Kapela	60
Općina Končanica	64
Općina Nova Rača	69
Općina Rovišće	74
Općina Severin	79
Općina Sirač	83
Općina Šandrovac	88
Općina Štefanje	93
Općina Veliki Grđevac	98
Općina Velika Pisanica	103
Općina Velika Trnovitica	107
Općina Veliko Trojstvo	113
Općina Zrinski Topolovac	118
OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA	123
OČITOVANJE LOKALNIH JEDINICA	125

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/12-5/1
URBROJ: 613-09-13-102

Bjelovar, 21. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
NAPLATE PRIHODA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE)
SAMOUPRAVE BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti naplate prihoda u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: lokalne jedinice Bjelovarsko-bilogorske županije).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 21. ožujka 2012. do 21. ožujka 2013.

Revizijom je obuhvaćena je Bjelovarsko-bilogorska županija, pet gradova i 18 općina, koji su utvrđeni odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10). Jedan grad, četiri općine i dva naselja u sastavu jednog grada pripadaju drugoj skupini područja posebne državne skrbi, a tri općine pripadaju trećoj skupini. Površina Županije je 2 637 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., Bjelovarsko-bilogorska županija ima 119 743 stanovnika, 41 492 kućanstva i 56 567 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Naplata prihoda lokalnih jedinica je uređena Zakonom o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), a obuhvaća potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti lokalnih jedinica. Poslovne knjige i organizacija knjigovodstva uređeni su Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11). Učinkovita naplata prihoda ovisi, između ostaloga, o načinu ustrojavanja, vođenja i ažuriranja analitičkih evidencija (imovine, potraživanja i primljenih financijskih instrumenata), odnosno pomoćnih poslovnih knjiga. Na povećanje učinkovitosti naplate utječe i poduzimanje pravodobnih i potpunih mjera naplate potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Načini prekidanja zastare su utvrđeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12). Osim primjene zakonskih odredbi, za naplatu potraživanja lokalne jedinice mogu donijeti akte koji obuhvaćaju poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate potraživanja. Naplatu prihoda obavljaju lokalne jedinice, Porezna uprava ili druge pravne osobe.

Financijskom revizijom je utvrđeno da:

- neke lokalne jedinice nisu uvele sve poreze (prirezi porezu na dohodak te porez na kuće za odmor),
- se ne poduzimaju učinkovite mjere za naplatu potraživanja,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije i ne raspolažu podacima o obveznicima odnosno dužnicima prema vrstama prihoda,
- pojedine zakonske odredbe nisu jasne ili da neka područja nisu zakonski dobro regulirana,
- lokalne jedinice nemaju dovoljan broj stručnih osoba za naplatu i kontrolu naplate prihoda.

Predmet revizije su aktivnosti lokalnih jedinica vezane uz naplatu i kontrolu naplate vlastitih prihoda (županijskih, gradskih i općinskih poreza, prihoda od nefinancijske imovine, upravnih i administrativnih pristojbi, komunalnog doprinosa i naknada, drugih prihoda prema posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine), te potraživanja za navedene prihode.

Ciljevi revizije su:

- ocijeniti učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica,
- ocijeniti efikasnost organizacije i kontrole naplate prihoda u lokalnim jedinicama,
- ocijeniti efikasnost mjera za naplatu potraživanja što ih poduzimaju lokalne jedinice,
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na naplatu prihoda lokalnih jedinica, te
- ocijeniti primjerenost mjera informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području pojedine lokalne jedinice.

PRIHODI LOKALNIH JEDINICA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica Bjelovarsko-bilogorske županije za 2011. iznose 380.279.606,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 25.735.647,00 kn ili 6,3%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad primitaka od zaduživanja i nekih drugih prihoda (od poreza, financijske imovine i prema posebnim propisima), koji su u 2011. ostvareni manje za 16,6% u odnosu na 2010.

U strukturi ukupnih prihoda i primitaka, vrijednosno su značajni vlastiti prihodi s 21,7% udjela u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim u 2010., odnosno s 24,9% u 2011. Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 94.539.243,00 kn, što je za 6.629.338,00 kn ili 7,5% više u odnosu na prihode ostvarene za 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od prodaje građevinskih objekata i prihoda od komunalne naknade. Podaci o vlastitim prihodima lokalnih jedinica Bjelovarsko-bilogorske županije za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Vlastiti prihodi
lokalnih jedinica Bjelovarsko-bilogorske županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	4.661.320	4.269.210	91,6
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	74.632	43.145	57,8
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	4.185.784	3.914.069	93,5
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	400.904	311.996	77,8
2.	Gradski ili općinski porezi	5.389.829	5.075.163	94,2
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.564.742	1.239.610	79,2
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	1.574.280	1.589.387	101,0
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	2.210.824	2.234.022	101,0
2.4.	Ostali prihodi od poreza	39.983	12.145	30,4
3.	Prihodi od nefinancijske imovine	24.141.931	24.241.802	100,4
3.1.	Naknade za koncesiju	2.123.640	2.356.356	111,0
3.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	10.420.640	9.162.580	87,9
3.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	11.566.952	12.722.823	110,0
3.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	30.699	43	0,1
4.	Upravne i administrativne pristojbe	4.336.044	4.564.831	105,3
4.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	2.530	2.070	81,8
4.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.239.618	2.222.392	99,2
4.3.	Ostale upravne pristojbe i naknade	1.668.145	1.817.617	109,0
4.4.	Ostale pristojbe i naknade	425.751	522.752	122,8
5.	Komunalni doprinosi i naknade	31.369.315	33.940.482	108,2
5.1.	Komunalni doprinos	6.385.104	4.967.540	77,8
5.2.	Komunalna naknada	23.585.475	27.141.909	115,1
5.3.	Naknade za priključak	1.398.736	1.831.033	130,9
6.	Prihodi po posebnim propisima	8.828.141	8.857.104	100,3
6.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	237.402	373.554	157,4
6.2.	Doprinos za šume	4.094.954	4.334.150	105,8
6.3.	Mjesni samodoprinos	114.439	54.362	47,5
6.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	4.381.346	4.095.038	93,5
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	9.183.325	13.590.651	148,0
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	4.388.141	5.386.301	122,7
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	3.889.422	8.109.871	208,5
7.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	905.762	94.479	10,4
	Ukupno	87.909.905	94.539.243	107,5

Prema podacima iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica Bjelovarsko-bilogorske županije, ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 93.448.353,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 134.925.209,00 kn, što je za 41.476.856,00 kn ili 44,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje potraživanja je posljedica prijenosa dugotrajne imovine grada Daruvara (građevinski objekti i oprema termalnog vodenog parka) u vrijednosti 46.303.042,00 kn na dugotrajnu financijsku imovinu (potraživanja od trgovačkog društva vezano za osnivanje i prijenos prava građenja), na temelju odluka gradskog vijeća iz prosinca 2011., a što je evidentirano unutar drugih potraživanja.

Izuzimajući navedena potraživanja iz stanja koncem godine (2011.), potraživanja koncem godine iznose 88.622.167,00 kn što je za 4.826.186,00 kn ili 5,2% manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 se daju podaci o ukupnim potraživanjima lokalnih jedinica Bjelovarsko-bilogorske županije, prema vrstama sa stanjem koncem 2010. i 2011.

Tablica broj 2

Potraživanja
lokalnih jedinica Bjelovarsko-bilogorske županije koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	51.550.930	50.819.604	98,6
1.1.	Potraživanja za poreze	9.063.235	8.085.865	89,2
1.2.	Potraživanja za doprinose	2.144	0	-
1.3.	Potraživanja za pomoći	228.055	0	-
1.4.	Potraživanja za prihode od imovine	11.289.798	12.295.801	108,9
1.5.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	27.105.231	27.257.650	100,6
1.6.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	217.852	177.710	81,6
1.7.	Potraživanja za prihode iz proračuna	3.349.255	2.753.865	82,2
1.8.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	295.360	248.713	84,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	33.104.417	31.528.348	95,2
3.	Druga potraživanja	8.793.006	52.577.257	597,9
Ukupno		93.448.353	134.925.209	144,4

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 38.236.116,00 kn i čine 28,3% ukupnih potraživanja, te 40,5% ostvarenih vlastitih prihoda. Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 19.095.985,00 kn ili 49,9% i potraživanja za županijske, gradske i općinske poreze u iznosu 8.102.362,00 kn ili 21,2%, dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode. Revizijom je utvrđeno da se dospjela potraživanja starija od tri godine najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu.

NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Bjelovarsko-bilogorska županija

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga Bjelovarsko-bilogorske županije, ustrojen je ured župana, tajništvo županije, osam odjela, zavod i unutarnja revizija. Koncem 2011. Bjelovarsko-bilogorska županija je imala 70 zaposlenika. Bjelovarsko-bilogorska županija ima dva proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 35 zaposlenika. Prema podacima o popisu stanovništva iz 2011., Bjelovarsko-bilogorska županija ima 119 743 stanovnika, 41 492 kućanstva i 56 567 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Bjelovarsko-bilogorske županije, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 113.188.119,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 24.188.354,00 kn ili za 17,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 8,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 14,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Bjelovarsko-bilogorske županije ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Vlastiti prihodi Bjelovarsko-bilogorske županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	4.661.320	4.269.210	91,6
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	74.632	43.145	57,8
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	4.185.784	3.914.069	93,5
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre i priređivanje igara na sreću i zabavnih igara)	400.904	311.996	77,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	4.569.999	6.897.653	150,9
2.1.	Naknade za koncesiju	883.534	1.925.709	218,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.647.007	1.506.955	91,5
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.039.458	3.464.989	169,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.035.185	2.225.178	109,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	543.054	569.420	104,9
3.2.	Ostale upravne pristojbe i naknade	1.492.131	1.655.758	111,0
4.	Prihodi po posebnim propisima (ostali prihodi po posebnim propisima)	68.569	123.474	180,1
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	941.691	2.801.641	297,5
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	930.991	1.038.006	111,5
5.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	10.700	1.763.635	-
	Ukupno	12.276.764	16.317.156	132,9

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 16.317.156,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 4.040.392,00 kn ili 32,9%.

Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od prodaje građevinskih objekata, prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine i naknada za koncesiju.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su županijski porezi u iznosu 4.269.210,00 kn, koji čine 26,2% vlastitih prihoda i prihodi od naknada za korištenje nefinancijske imovine u iznosu 3.464.989,00 kn, koji čine 21,2% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od naknada za koncesije u iznosu 1.925.709,00 kn ili 11,8% i prihodi od prodaje građevinskih objekata u iznosu 1.763.635,00 kn ili 10,8%. Svi drugi prihodi iznose 4.893.613,00 kn i čine 30,0% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Bjelovarsko-bilogorske županije koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 4.

Tablica broj 4

Potraživanja Bjelovarsko-bilogorske županije koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.869.594	3.979.758	81,7
1.1.	Potraživanja za poreze	1.731.000	1.549.000	89,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	3.133.519	2.407.309	76,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	3.155	0	-
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.920	0	-
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	0	23.449	-
2.	Druga potraživanja	6.997.385	3.250.843	46,5
	Ukupno	11.866.979	7.230.601	60,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 11.866.979,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 7.230.601,00 kn, što je za 4.636.378,00 kn ili 39,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Dospjela potraživanja iznose 5.261.702,00 kn i čine 72,8% ukupnih potraživanja, od čega se najveći dio odnosi na potraživanja iz državnog proračuna za decentralizirane funkcije u iznosu 3.229.722,00 kn (naplaćena u siječnju i veljači 2012.).

Nedospjela potraživanja iznose 1.968.899,00 kn, a odnose se na potraživanja za dionice za dva trgovačka društva koja se obročno otplaćuju.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 1.572.449,00 kn i čine 29,9% dospjelih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi Bjelovarsko-bilogorske županije su za 2011. ostvareni u iznosu 16.317.156,00 kn. Bjelovarsko-bilogorska županija ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode prema posebnim propisima, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine naplatu obavlja Bjelovarsko-bilogorska županija na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za županijske poreze koji se odnose porez na cestovna motorna vozila, porez na nasljedstva i darove te porez na automate za zabavne igre, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune i rješenja županijskih poreza.

Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine (koncesija za obavljanje javne zdravstvene službe, koncesija na vodama i javnom vodnom dobru, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, koncesija i lovozakupnina za zajednička i državna lovišta) se ostvaruje na temelju obračuna obveznika ili rješenja, odnosno ugovora koje su obveznici zaključili s nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim pravnim osobama.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 1.572.449,00 kn i čine 21,7% ukupnih potraživanja, te 9,6% ostvarenih vlastitih prihoda. Najveći dio u iznosu 1.549.000,00 kn se odnosi na potraživanja za županijske poreze. Navedena potraživanja su koncem 2011. manja za 182.000,00 kn ili 10,5% u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosila 1.731.000,00 kn. Preostala dospjela potraživanja iznose 23.449,00 kn, a odnose se na sufinanciranje čuvarske službe, ugovorne obveze, županijski glasnik i zakup poslovnog prostora. Za županijske poreze mjere naplate je poduzimala Porezna uprava, a za preostala potraživanja mjere naplate je poduzimala Bjelovarsko-bilogorska županija.

Obračun i naplatu županijskih poreza obavlja Porezna uprava na temelju odluke o županijskim porezima iz 2001. kojom su preneseni poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe županijskih poreza. Obveza Porezne uprave da informira Bjelovarsko-bilogorsku županiju o izdanim rješenjima, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, odlukom nije utvrđena. Porezna uprava dostavlja Bjelovarsko-bilogorskoj županiji mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim županijskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo. Stoga, Bjelovarsko-bilogorska županija nema podatke o potraživanjima za županijske poreze prema rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira Bjelovarsko-bilogorsku županiju o izdanim rješenjima, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Na taj način bi Bjelovarsko-bilogorska županija imala saznanja o obveznicima i njihovom dugovanju, te bi bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu županijskih poreza. S obzirom da potraživanja za županijske poreze čine 98,5% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, Državni ured za reviziju je mišljenja da Bjelovarsko-bilogorska županija treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove utvrđivanja, evidentiranja i naplate prihoda čije je ubiranje i naplata u nadležnosti Bjelovarsko-bilogorske županije (osim županijskih poreza, te prihoda za koje drugi subjekti obavljaju poslove naplate) obavlja upravni odjel za financije i proračun. Za poslove naplate prihoda imenovan je pročelnik upravnog odjela za financije i proračun. Bjelovarsko-bilogorska županija nije donijela interni akt kojim su propisane procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu prihoda, niti je imenovala osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. zakonski predstavnik je izvještavan o naplati prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

Grad Bjelovar

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga grada Bjelovara, ustrojeno je tajništvo, četiri odjela i jedinica za unutarnju reviziju. Koncem 2011. grad Bjelovar je imao 120 zaposlenika, od čega je 77 zaposleno u tijelima grada Bjelovara, a 43 su bila zaposlena na određeno vrijeme u programu javnih radova. Grad Bjelovar ima deset proračunskih korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 173 zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 40 443 stanovnika, 13 813 kućanstava i 16 979 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Bjelovara, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 110.658.907,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 4.026.790,00 kn ili za 3,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 25,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 29,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Bjelovara ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 5.

Tablica broj 5

Vlastiti prihodi grada Bjelovara ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	2.890.635	2.629.053	91,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.132.446	842.892	74,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	639.233	682.048	106,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	1.118.956	1.104.113	98,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	4.717.881	4.760.058	100,9
2.1.	Naknade za koncesiju	434.800	38.595	8,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	2.008.848	1.734.007	86,3
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.274.233	2.987.456	131,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.255.336	1.265.284	100,8
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	1.255.336	1.259.645	100,3
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	0	5.639	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	15.811.164	18.117.611	114,6
4.1.	Komunalni doprinos	2.031.555	3.316.402	163,2
4.2.	Komunalna naknada	13.226.821	13.881.062	104,9
4.3.	Naknade za priključak	552.788	920.147	166,5
5.	Prihodi po posebnim propisima	867.928	883.075	101,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	155.809	160.060	102,7
5.2.	Doprinos za šume	216.320	483.465	223,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	495.799	239.550	48,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	3.246.888	4.638.571	142,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.003.529	1.684.588	167,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	2.242.150	2.939.454	131,1
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	1.209	14.529	-
	Ukupno	28.789.832	32.293.652	112,2

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 32.293.652,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 3.503.820,00 kn ili 12,2%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od komunalne naknade i doprinosa te prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 13.881.062,00 kn, koji čine 43,0% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od komunalnog doprinosa u iznosu 3.316.402,00 kn ili 10,3%, prihodi od naknade za korištenje nefinancijske imovine u iznosu 2.987.456,00 kn ili 9,3% i prihodi od prodaje građevinskih objekata u iznosu 2.939.454,00 kn ili 9,1%. Svi drugi prihodi iznose 9.169.278,00 kn i čine 28,3% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Bjelovara koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 6.

Tablica broj 6

Potraživanja grada Bjelovara koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	21.474.912	19.811.366	92,3
1.1.	Potraživanja za poreze	2.886.504	3.100.425	107,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	2.324.125	2.503.534	107,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	12.853.104	11.457.463	89,1
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	0	16.000	-
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	3.343.303	2.716.513	81,3
1.6.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	67.876	17.431	25,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	6.239.350	5.344.659	85,7
3.	Druga potraživanja	777.298	1.890.835	243,3
	Ukupno	28.491.560	27.046.860	94,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 28.491.560,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 27.046.860,00 kn, što je za 1.444.700,00 kn ili 5,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 24,4% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Dospjela potraživanja iznose 15.867.699,00 kn i čine 58,7% ukupnih potraživanja, te su u cijelosti vezana uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi grada Bjelovara su za 2011. ostvareni u iznosu 32.293.652,00 kn. Grad Bjelovar vlastite prihode ostvaruje iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te dio gradskih poreza, prihoda od nefinancijske imovine, prihoda po posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za dio gradskih poreza koji se odnose na porez na potrošnju naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (prodani stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba u privatnom vlasništvu na temelju zaključenih ugovora.

Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine, prihoda po posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, doprinos za šume, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 15.867.699,00 kn i čine 58,7% ukupnih potraživanja, te 49,1% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 7.867.265,00 kn, gradske poreze u iznosu 3.092.426,00 kn, zakup poslovnih prostora u iznosu 1.108.933,00 kn i komunalni doprinos u iznosu 1.102.219,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospijeca do godinu dana iznose 5.063.598,00 kn, do tri godine iznose 5.066.516,00 kn, do pet godina iznose 3.683.720,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 1.242.464,00 kn. Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 811.401,00 kn, koja se odnose na porez na potrošnju, grad Bjelovar nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Tijekom 2011. mjere naplate potraživanja za porez na potrošnju poduzimala je Porezna uprava, a za druge gradske poreze (porez na tvrtku i porez na javne površine) mjere naplate poduzimao je grad Bjelovar. Za potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države mjere naplate poduzimao je grad Bjelovar, a nakon toga Županijsko državno odvjetništvo. Za sva druga potraživanja mjere naplate poduzimao je grad Bjelovar slanjem opomena dužnicima, dogovaranjem otplate duga u obrocima, pokretanjem sudskih tužbi i ovrha, te prijavljivanjem potraživanja u stečajnu masu.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 240.568,00 kn a odnose se na potraživanja za gradske poreze (porez na tvrtku ili naziv i korištenje javnih površina), naknadu za korištenje javnih površina i spomeničku rentu. Grad Bjelovar nije donio interni akt kojim su propisane procedure i kriteriji za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12). Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Grad Bjelovar je za većinu dospjelih potraživanja (komunalna naknada, komunalni doprinos, spomenička renta, dio gradskih poreza) obračunavao zatezne kamate. Ostalim obveznicima zatezne kamate nisu obračunavane čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze i koji plaćaju zatezne kamate, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna i da potraživanja starija od tri godine iznose 4.926.184,00 kn ili 31,% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Također predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeca kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za porez na potrošnju koncem 2011. iznose 811.401,00 kn, što je za 129.353,00 kn ili 19,0% više u odnosu na ostvarene prihode od poreza na potrošnju za 2011.

Obračun i naplatu poreza na potrošnju grad Bjelovar je povjerio Poreznoj upravi na temelju ugovora iz ranijih godina. Porezna uprava (u skladu sa zaključenim ugovorom), dostavlja gradu Bjelovaru skupna mjesečna izvješća o utvrđenom i razrezanom porezu na potrošnju, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), potraživanjima prema rokovima dospelosti, mjerama naplate i drugo. Obveza Porezne uprave da informira grad Bjelovar o obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, nije ugovorena.

Državni ured za reviziju je predlaže ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira grad Bjelovar o obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Bjelovar treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate poreza na potrošnju.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Bjelovar je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim poreza na kuće za odmor. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Grad Bjelovar je ustrojio baze podataka za sve vrste prihoda, osim za porez na potrošnju čija je naplata povjerena Poreznoj upravi i prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo čija je naplata povjerena drugoj pravnoj osobi. Baze podataka se redovito ažuriraju na dnevnoj i mjesečnoj razini na temelju prijave fizičkih i pravnih osoba, podataka drugih subjekata, objava u službenom glasilu, izdanih rješenja, obilaska terena, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima grad Bjelovar ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga grad Bjelovar nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Poslove evidentiranja i naplate prihoda obavlja upravni odjel za financije i javne prihode. Unutar navedenog odjela ustrojen je odsjek za naplatu gradskih prihoda u kojem je sistematizirano sedam radnih mjesta (voditelj, samostalni upravni referent za prisilnu naplatu, dva viša referenta za prisilnu naplatu i gradske poreze i tri referenta za prisilnu naplatu, gradske poreze i ostale prihode te komunalnu naknadu i doprinos) s ukupno jedanaest izvršitelja. U odnosu na ukupan broj stalno zaposlenih u gradu Bjelovaru, poslove naplate prihoda stalno obavlja 14,3% zaposlenih. Osim imenovanih osoba, naplatu prihoda obavlja i druge osobe. Grad Bjelovar nije imenovao osobu zaduženu za kontrolu naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda izvještavan je zakonski predstavnik.

Prema preporukama unutarnje revizije, Upravni odjel za komunalne djelatnosti i uređenje prostora je u ožujku 2011. sastavio poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate komunalne naknade, a u travnju 2011. gradonačelnik je donio Pravilnik o provođenju mjera naplate za dospjela potraživanja od komunalne naknade. Odredbama navedenog Pravilnika propisani su uvjeti, način i kriteriji naplate potraživanja, postupak i oblici naplate, mjere naplate, obročna otplata, opomene i obveza izvješćivanja. Grad Bjelovar nije donio pisane procedure o naplati drugih vrsta prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu drugih vrsta prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate svih prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za kontrolu naplate prihoda radi analiziranja problema vezanih uz naplatu te donošenja prijedloga i mjera za poboljšanje naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

Grad Čazma

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga grada Čazme, ustrojena je stručna služba - tajništvo te dva upravna odjela. Koncem 2011. grad Čazma je imao 15 zaposlenika. Grad Čazma ima četiri proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 57 zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 8 095 stanovnika, 2 815 kućanstava i 4 003 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Čazme, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 15.643.450,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.080.386,00 kn ili za 6,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 33,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 32,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Čazme ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 7.

Tablica broj 7

Vlastiti prihodi grada Čazme ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	311.701	305.687	98,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	35.665	31.799	89,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	132.432	135.254	102,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	143.604	138.634	96,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	740.924	747.422	100,9
2.1.	Naknade za koncesiju	42.036	43.168	102,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	591.860	515.380	87,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	107.028	188.831	176,4
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	43	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe (ostale pristojbe i naknade)	134.892	174.894	129,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.824.765	2.734.724	96,8
4.1.	Komunalni doprinos	136.235	133.453	98,0
4.2.	Komunalna naknada	2.560.701	2.579.034	100,7
4.3.	Naknade za priključak	127.829	22.237	17,4
5.	Prihodi po posebnim propisima	553.009	450.352	81,4
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	40.409	-
5.2.	Doprinos za šume	451.376	350.831	77,7
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	101.633	59.112	58,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.041.060	708.569	68,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	796.264	427.863	53,7
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	244.796	280.706	114,7
	Ukupno	5.606.351	5.121.648	91,4

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 5.121.648,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 484.703,00 kn ili 8,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od prodaje nefinancijske imovine i dijela prihoda po posebnim propisima.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 2.579.034,00 kn, koji čine 50,4% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 515.380,00 kn ili 10,1% te prihodi od prodaje materijalne imovine u iznosu 427.863,00 kn ili 8,3%. Svi drugi prihodi iznose 1.599.371,00 kn i čine 31,2% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Čazme koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 8.

Tablica broj 8

Potraživanja grada Čazme koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.636.789	3.958.871	108,9
1.1.	Potraživanja za poreze	784.599	829.652	105,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	349.266	448.516	128,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.474.206	2.657.585	107,4
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	28.718	23.118	80,5
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.263.245	3.747.198	89,9
3.	Druga potraživanja	540	0	-
	Ukupno	7.900.574	7.706.069	97,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 7.900.574,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 7.706.069,00 kn, što je za 194.505,00 kn ili 2,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 49,3% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja koncem 2011. iznose 3.262.082,00 kn, a odnose se na potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu te komunalne naknade za pravne osobe.

Dospjela potraživanja iznose 4.443.987,00 kn i čine 57,7% ukupnih potraživanja. Od toga, dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 3.847.828,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi grada Čazme su za 2011. ostvareni u iznosu 5.121.648,00 kn. Grad Čazma ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od komunalnih doprinosa i naknada, prihode od prodaje nefinancijske imovine te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima naplatu obavlja grad Čazma na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku ili naziv, kuće za odmor i korištenje javnih površina, te prirez porezu na dohodak, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i prireza porezu na dohodak, te rješenja za ostale vrste poreza. Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, doprinos za šume, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 3.847.828,00 kn i čine 49,9% ukupnih potraživanja, te 75,1% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od komunalne naknade u iznosu 2.279.410,00 kn i potraživanja za gradske poreze u iznosu 829.652,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospijeća do godinu dana iznose 298.511,00 kn, do tri godine iznose 2.007.251,00 kn, do pet godina iznose 36.901,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 675.513,00 kn. Najveći dio dospjelih potraživanja starijih od pet godina se odnosi na potraživanja za komunalnu naknadu (540.702,00 kn). Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 829.652,00 kn koja se odnose na gradske poreze, grad Čazma nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Grad Čazma je tijekom 2011. za naplatu prihoda (potraživanja) upućivao opomene, pokretao ovršne postupke, prijavljivao potraživanja u stečajnu masu, te poduzimao mjere naplate putem odvjetnika (ovršni postupci za komunalnu naknadu). Grad Čazma je za neka potraživanja (zakup poslovnog prostora, najam stanova, prodaja stanova sa stanarskim pravom, prodaja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, korištenje javnih površina) upućivao samo opomene, a druge mjere nisu poduzimane, iako su neka potraživanja starija od pet godina. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 12.322,00 kn za jedanaest obveznika komunalne naknade zbog zastare. Grad Čazma nije propisao kriterije i procedure za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Grad Čazma je tijekom 2011. obračunavao zatezne kamate obveznicima za prodano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države. Ostalim obveznicima zatezne kamate nisu obračunavane čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze i koji plaćaju zatezne kamate, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti. Grad Čazma nije propisao visinu troškova opomena i ovrha, a tijekom 2011. i ranijih godina troškovi ovrha se naplaćuju u visini 200,00 kn temeljem članka 157. st. 3. Općeg poreznog zakona dok se trošak opomene naplaćuje u visini 20,00 kn po opomeni (zbog troškova izrade i slanja).

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, te da su otpisivana potraživanja zbog zastare, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za gradske poreze koncem 2011. iznose 829.652,00 kn, te su za 171,4% veća u odnosu na ostvarene prihode od gradskih poreza za 2011. Obračun i naplatu gradskih poreza obavlja Porezna uprava na temelju ugovora zaključenog ranijih godina i odluke o gradskim porezima. Porezna uprava dostavlja gradu Čazmi skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo. Obveza Porezne uprave da informira grad Čazmu o izdanim rješenjima, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, nije ugovorena.

Državni ured za reviziju predlaže ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira grad Čazmu o izdanim rješenjima za naplatu gradskih poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Čazma treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate gradskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Čazma je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim spomeničke rente i poreza na korištenje javnih površina.

Grad Čazma nije donio odluku o visini spomeničke rente, koja se plaća po m² korisne površine poslovnog prostora, koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, iako se na području grada Čazme nalazi područje kulturno povijesne cjeline. Odredbom članka 114. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisano je da na visinu spomeničke rente koja se obračunava po m² korisne površine poslovnog prostora, propisuje grad Čazma svojom odlukom na temelju rješenja o utvrđivanju spomeničke rente. Također, odlukom o gradskim porezima iz 2001. utvrđeno je da će grad Čazma visinu, uvjete i način plaćanja poreza na korištenje javnih površina propisati posebnom odlukom. Navedenu odluku grad Čazma nije donio.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o obračunu i naplati spomeničke rente i odluku o visini, uvjetima i načinu plaćanja poreza na korištenje javnih površina.

Grad Čazma je ustrojio baze podataka za sve vrste prihoda, osim za gradske poreze. Za gradske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze podataka se ažuriraju kod nekih vrsta prihoda dnevno (komunalna naknada, prodaja stanova sa stanarskim pravom), a kod drugih prihoda mjesečno, polugodišnje ili koncem godine na temelju prijave fizičkih i pravnih osoba, podataka drugih subjekata (Porezne uprave, banaka, FINA-e), objava u službenom glasilu RH, izdavanja rješenja, obilaska terena, zaključenih ugovora i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima grad Čazma ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga grad Čazma nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Grad Čazma vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav ne omogućava u potpunosti istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). To se odnosi na zakup poslovnog prostora, najam stanova u vlasništvu grada Čazme, komunalni doprinos, naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu, zakup i prodaja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, te prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo. Zbog navedenog, povećana je mogućnost pogreški pri evidentiranju prihoda i potraživanja. Sustav vođenja evidencija omogućava iskazivanje potraživanja po rokovima dospelosti za sva potraživanja, osim za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), te na način koji osigurava pregled po rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, s ciljem poduzimanja pravovremenih mjera naplate kako bi se izbjegla zastara.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti grada Čazme te poduzimanje mjera naplate obavlja odjel za proračun i komunalno gospodarstvo. Osobe za obavljanje poslova naplate prihoda nisu imenovane. Grad Čazma nije donio interni akt kojim bi propisao procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobu zaduženu za naplatu prihoda i osobu zaduženu za kontrolu naplate prihoda radi analiziranja problema vezanih uz naplatu te donošenja prijedloga i mjera za poboljšanje naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

Grad Daruvar

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga grada Daruvara, ustrojeno je tajništvo i četiri upravna odjela. Koncem 2011. grad Daruvar je imao 42 zaposlenika od kojih je 14 zaposleno na određeno vrijeme na poslovima iz projekta dnevni boravak, pomoć u kući i javni radovi. Grad Daruvar ima tri proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 48 zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 11 612 stanovnika, 4 535 kućanstava i 5 724 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Daruvara, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 27.074.172,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.472.429,00 kn ili za 5,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 27,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 29,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Daruvara ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 9.

Tablica broj 9

Vlastiti prihodi grada Daruvara ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	771.190	775.870	100,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	149.412	155.115	103,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju i pdv)	263.796	240.678	91,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	357.982	380.077	106,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.251.624	1.068.005	47,4
2.1.	Naknade za koncesiju	10.976	9.000	82,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.589.212	753.559	47,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	651.436	305.446	46,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	324.663	326.896	100,7
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	42.633	0	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	282.030	326.896	115,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	3.779.204	3.858.674	102,1
4.1.	Komunalni doprinos	3.779.204	892.673	23,6
4.2.	Komunalna naknada	0	2.742.078	-
4.3.	Naknade za priključak	0	223.923	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	169.346	224.286	132,4
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	16.509	21.059	127,6
5.2.	Doprinos za šume	25.343	52.507	207,2
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	127.494	150.720	118,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	496.371	1.839.995	370,7
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	9.325	20.629	221,2
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	284.443	1.814.966	638,1
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	202.603	4.400	-
	Ukupno	7.792.398	8.093.726	103,9

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 8.093.726,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 301.328,00 kn ili 3,9%.

Povećanje je nastalo kao razlika između smanjenja nekih prihoda (zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za korištenje nefinancijske imovine, prodaje druge nefinancijske imovine) te povećanja prihoda od prodaje građevinskih objekata.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 2.742.078,00 kn, koji čine 33,9% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od prodaje građevinskih objekata u iznosu 1.814.966,00 kn ili 22,4% te prihodi od komunalnog doprinosa u iznosu 892.673,00 kn ili 11,0%. Svi drugi prihodi iznose 2.644.009,00 kn i čine 32,7% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Daruvara koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 10.

Tablica broj 10

Potraživanja grada Daruvara koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.296.569	3.743.974	87,1
1.1.	Potraživanja za poreze	845.511	743.659	88,0
1.2.	Potraživanja za doprinose	2.144	0	-
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	1.329.159	843.505	63,5
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.113.803	2.146.473	101,5
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	5.952	10.337	173,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.323.365	3.588.286	154,4
3.	Druga potraživanja	123.419	46.696.015	-
	Ukupno	6.743.353	54.028.275	801,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 6.743.353,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 54.028.275,00 kn, što je za 47.284.922,00 kn ili 701,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja je posljedica prijenosa dugotrajne imovine grada Daruvara (građevinski objekti i oprema termalnog vodenog parka) u vrijednosti 46.303.042,00 kn na dugotrajnu financijsku imovinu (potraživanja od trgovačkog društva vezano za osnivanje i prijenos prava građenja), na temelju odluka gradskog vijeća iz prosinca 2011., a što je evidentirano unutar drugih potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 1.545.336,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi grada Daruvara su za 2011. ostvareni u iznosu 8.093.726,00 kn. Grad Daruvar ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, komunalne doprinose i naknade, te dio prihoda po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja grad Daruvar na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku ili naziv, kuće za odmor i korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, te rješenja za ostale vrste poreza. Od siječnja 2012. naplatu gradskih poreza obavlja upravni odjel za financije i proračun pri gradu Daruvaru.

Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (prodani stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja trgovačko društvo za upravljanje stambenim zgradama u vlasništvu grada Daruvara na temelju zaključenih kupoprodajnih ugovora. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod) ovisi u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 1.545.336,00 kn i čine 2,9% ukupnih potraživanja, te 19,1% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu 925.162,00 kn, zakupa poslovnog prostora u iznosu 296.600,00 kn, spomeničke rente u iznosu 132.047,00 kn i naknade iz cijene komunalne usluge u iznosu 88.551,00 kn. Grad Daruvar nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti. Ručnom obradom podataka grad Daruvar je razradio potraživanja po rokovima dospelosti za neka, vrijednosno manje značajna potraživanja ukupno u iznosu 151.695,00 kn.

Tijekom 2011. grad Daruvar je poduzimao mjere naplate potraživanja upućivanjem opomena, pokretanjem sudskih tužbi odnosno ovrha, te je zaključivao sporazume o obročnoj otplati. Grad Daruvar je mjere naplate poduzimao za sva potraživanja, a najviše za potraživanja za komunalnu naknadu i spomeničku rentu (opomene 1.210.884,00 kn, sudske tužbe 534.838,00 kn i sporazumi o obročnoj otplati 76.470,00 kn).

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 382.697,00 kn koja čine 14,4% godišnjeg zaduženja za komunalnu naknadu (2.664.680,00 kn) na temelju odluke gradskog vijeća. Grad Daruvar nije propisao kriterije i procedure za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Također, grad Daruvar je tijekom 2011. na dospjela nenaplaćena potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos i spomeničku rentu za 129 obveznika obračunao zatezne kamate u iznosu 85.288,00 kn. Ostalim obveznicima zatezne kamate nisu obračunavane čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze i koji plaćaju zatezne kamate, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Iako je grad Daruvar poduzimao mjere naplate, neka potraživanja (komunalna naknada, zakup poslovnog prostora, spomenička renta) su i dalje značajna. Iz navedenog proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Zbog toga, kao i činjenice da je grad Daruvar preuzeo poslove naplate gradskih poreza u 2012., Državni ured za reviziju predlaže i dalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za gradske poreze koncem 2011. iznose 743.659,00 kn, što je u visini ostvarenih godišnjih prihoda od gradskih poreza. Obračun i naplatu gradskih poreza tijekom 2011. obavljala je Porezna uprava na temelju ugovora zaključenog ranijih godina. Porezna uprava dostavljala je gradu Daruvaru skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a nije dostavljala analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo.

Poslove naplate gradskih poreza od siječnja 2012. preuzeo je upravni odjel za financije i proračun grada Daruvara, na temelju odluke gradskog vijeća. U tijeku je preuzimanje baze podataka od Porezne uprave kako bi se ustrojile analitičke evidencije te u konačnici poboljšala naplata navedenih prihoda.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Daruvar je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Prema odluci o gradskim porezima iz 2002. utvrđen je prirez porezu na dohodak u visini 9,0%, a primjenjivati će se ulaskom grada Daruvara u područje od posebne državne skrbi. Do konca 2011. grad Daruvar nije proglašen područjem od posebne državne skrbi, osim dva naselja u sastavu grada Daruvara.

Grad Daruvar je ustrojio baze podataka za sve vrste prihoda, osim za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, gradske poreze i prihode od boravišne pristojbe. Baze podataka se ažuriraju uglavnom na temelju zahtjeva obveznika, izdanih rješenja, objavljenih natječaja i druge dokumentacije, najmanje jednom godišnje. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima grad Daruvar ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga grad Daruvar nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Grad Daruvar vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), a ne omogućava vođenje evidencije potraživanja po rokovima dospelosti. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja kako bi se osigurao pregled po rokovima dospelosti, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a radi izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti grada Daruvara te poduzimanje mjera naplate obavlja odjel za financije i proračun te odjel za gospodarstvo, graditeljstvo, prostorno uređenje i komunalne djelatnosti. Za obavljanje poslova naplate imenovano je šest osoba (referenti naplate gradskih prihoda i parkiranja, te po dva prometna redara i kontrolora naplate parkiranja).

Grad Daruvar nije donio interni akt kojim bi propisao procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda, niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o gradu Daruvaru te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem službenog glasnika i mrežne stanice grada Daruvara. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području grada Daruvara nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području grada Daruvara.

Grad Garešnica

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga grada Garešnice, ustrojen je ured gradonačelnika, tajništvo te dva upravna odjela. Koncem 2011. grad Garešnica je imao 35 zaposlenika, od čega je 18 na određeno vrijeme u programu javnih radova. Grad Garešnica ima tri proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 76 zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 10 466 stanovnika, 3 625 kućanstava i 4 862 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Garešnice, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 16.495.864,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 446.574,00 kn ili za 2,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 28,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 29,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Garešnice ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 11.

Tablica broj 11

Vlastiti prihodi grada Garešnice ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	295.402	325.270	110,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	3.148	3.911	124,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	133.523	147.799	110,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	158.731	173.560	109,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.235.770	1.002.147	81,1
2.1.	Naknade za koncesiju	6.513	2.752	42,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.108.406	963.819	87,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	120.851	35.576	29,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	129.273	142.992	110,6
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	128.157	142.095	110,9
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	1.116	897	80,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.735.697	1.645.236	94,8
4.1.	Komunalni doprinos	203.037	193.524	95,3
4.2.	Komunalna naknada	1.428.748	1.354.288	94,8
4.3.	Naknade za priključak	103.912	97.424	93,8
5.	Prihodi po posebnim propisima	680.548	994.173	146,1
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	17.600	64.301	365,3
5.2.	Doprinos za šume	133.710	316.713	236,9
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	529.238	613.159	115,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	707.851	772.797	109,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	214.443	449.307	209,5
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	493.408	323.490	65,6
	Ukupno	4.784.541	4.882.615	102,0

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 4.882.615,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 98.074,00 kn ili 2,0%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda po posebnim propisima, prvenstveno rast prihoda od doprinosa za šume.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 1.354.288,00 kn, koji čine 27,7% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 963.819,00 kn ili 19,7% te drugi prihodi po posebnim propisima u iznosu 613.159,00 kn ili 12,6%. Svi drugi prihodi iznose 1.951.349,00 kn i čine 40,0% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Garešnice koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 12.

Tablica broj 12

Potraživanja grada Garešnice koncem 2010. i 2011.

				u kn
Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.070.053	3.318.846	108,1
1.1.	Potraživanja za poreze	536.231	448.412	83,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	675.777	887.925	131,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.858.045	1.982.409	106,7
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	0	100	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.082.378	3.358.669	82,2
3.	Druga potraživanja	95.176	96.394	101,3
Ukupno		7.247.607	6.773.909	93,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 7.247.607,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 6.773.909,00 kn, što je za 473.698,00 kn ili 6,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja su koncem godine u financijskim izvještajima i glavnoj knjizi iskazana manje za 434.412,00 kn u odnosu na potraživanja iskazana u analitičkim evidencijama i popunjenom upitniku. Prema pojašnjenju zaposlenika grada Garešnice, radi se o programskoj grešci nastaloj prilikom prijenosa početnih stanja u glavnoj knjizi, odnosno potraživanja koncem 2011. iznose 7.208.321,00 kn.

Nedospjela potraživanja koncem 2011. iznose 3.747.136,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnija potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 3.616.572,00 kn.

Dospjela potraživanja iznose 3.461.185,00 kn i čine 48,0% ukupnih potraživanja (7.208.321,00 kn), od čega dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 3.292.829,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi grada Garešnice su za 2011. ostvareni u iznosu 4.882.615,00 kn. Grad Garešnica ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja grad Garešnica na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv, porez na kuće za odmor i korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja za ostale poreze.

Preostali dio prihoda po posebnim propisima (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, doprinos za šume, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod i boravišna pristojba) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 3.292.829,00 kn i čine 45,7% ukupnih potraživanja (7.208.321,00 kn), te 67,4% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.526.974,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 734.463,00 kn i gradske poreze u iznosu 448.412,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeća do godinu dana iznose 678.224,00 kn, do tri godine iznose 170.858,00 kn, do pet godina iznose 151.628,00 kn, a preko pet godina iznose 179.152,00 kn. Za preostala dospjela potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.526.974,00 kn i gradske poreze u iznosu 448.412,00 kn, grad Garešnica nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti. Neka dospjela potraživanja (komunalna naknada, gradski porezi, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) su veća u odnosu na ostvarene prihode u 2011.

Financijskom revizijom za 2010. je utvrđeno da je grad Garešnica za naplatu potraživanja upućivao opomene, pokretao ovršne postupke i zaključivao sporazume o otplati duga, a za zakup poljoprivrednog zemljišta mjere naplate je poduzimalo i županijsko državno odvjetništvo. Tijekom 2011. grad Garešnica je od mjera naplate upućivao opomene i pokretao sudske tužbe i ovrhe. Za naplatu potraživanja od komunalne naknade i doprinosa, prodaju zemljišta u vlasništvu grada Garešnice, zakup poslovnog prostora i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države pokrenuto je 113 sudskih tužbi odnosno ovrha u iznosu 822.448,00 kn. Također, upućena je 141 opomena u iznosu 1.422.312,00 kn, od čega vrijednosno najviše (1.150.000,00 kn) za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 67.890,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos i naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu na temelju odluke gradskog vijeća. Grad Garešnica nije propisao procedure i kriterije za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Nekim obveznicima komunalne naknade, naknade za koncesije, naknade za korištenje javnih površina, naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu, te kupcima stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeća grad Garešnica je obračunao zatezne kamate u iznosu 11.162,00 kn. Drugim obveznicima zatezne kamate nisu obračunavane čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze i koji plaćaju zatezne kamate, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna i da čine 67,4% ostvarenih vlastitih prihoda u 2011., te da su potraživanja otpisivana, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za gradske poreze koncem 2011. iznose 448.412,00 kn, što je za 37,9% više od ostvarenih prihoda od gradskih poreza za 2011., koji su iznosili 325.270,00 kn. Obračun i naplatu gradskih poreza obavlja Porezna uprava na temelju odluke gradskog vijeća iz prosinca 2001. kojom su preneseni poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe gradskih poreza. Porezna uprava je za 2011. dostavila gradu Garešnici godišnji pregled zaduženja i naplate po vrstama gradskih poreza, te podatke o vrsti poduzetih mjera naplate (249 opomena, 31 pljenidba novčanih sredstava kod poslovnih banaka i na plaći ovršenika, a u sedam slučajeva predmeti su poslani u drugu fazu ovrhe). Porezna uprava ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate po obveznicima i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira grad Garešnicu o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Garešnica treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate gradskih poreza.

Grad Garešnica je šest poslovnih prostora dodijelio na korištenje bez naknade političkim strankama ranijih godina, bez provedenih natječaja. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Osim toga, grad Garešnica u svom vlasništvu ima 19 lokala na tržnici koji su prazni. Navedeni lokali izgrađeni su ranijih godina (roh-bau izvedba), a namijenjeni su prodaji. Natječaj za prodaju je otvoren više godina na službenim stranicama grada Garešnice, ali nema zainteresiranih.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Garešnica je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju, osim poreza na kuće za odmor jer nije ustrojena evidencija obveznika.

Grad Garešnica je ustrojio baze podataka za sve vrste prihoda, osim za gradske poreze. Za gradske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze podataka uglavnom se ažuriraju koncem godine.

Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima grad Garešnica ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga grad Garešnica nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka tijekom cijele godine, ovisno o vrsti prihoda, na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, zatim na temelju izvješća komunalnog redara i obilascima na terenu.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Za evidentiranje i naplatu prihoda iz nadležnosti grada Garešnice vode se propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Potraživanja su koncem godine u financijskim izvještajima i glavnoj knjizi iskazana manje za 434.412,00 kn u odnosu na potraživanja iskazana u analitičkim evidencijama i popunjenom upitniku. Prema pojašnjenju zaposlenika grada Garešnice, radi se o programskoj grešci nastaloj prilikom prijenosa početnih stanja u glavnoj knjizi, odnosno potraživanja koncem 2011. iznose 7.208.321,00 kn. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o приходima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Računalni sustav grada Garešnice ne omogućava vođenje evidencije potraživanja po rokovima dospelosti. Podaci o potraživanjima prema rokovima dospelosti se uglavnom ručno obrađuju (nema podataka za komunalnu naknadu). Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja kako bi se osigurao pregled po rokovima dospelosti, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a radi izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti grada Garešnice te poduzimanje mjera naplate obavlja upravni odjel za gospodarstvo, stambeno-komunalnu djelatnost i financije. Grad Garešnica je imenovao četiri osobe za obavljanje poslova naplate prihoda. Osim imenovanih osoba navedene poslove po potrebi obavljaju i druge osobe. Grad Garešnica nije donio pisane procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu prihoda. Osobe zadužene za obavljanje kontrole naplate prihoda nisu imenovane. Tijekom 2011. zakonski predstavnik je izvještavan o naplati prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za kontrolu naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o gradu Garešnici te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem mrežne stranice grada Garešnice i službenog glasnika. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina, usmenih putem i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihode naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području grada Garešnice nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području grada Garešnice.

Grad Grubišno Polje

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga grada Grubišnog Polja, ustrojena su tri upravna odjela te stručna služba gradskog vijeća. Koncem 2011. grad Grubišno Polje je imao 31 zaposlenika, od čega 16 na određeno vrijeme u programu pomoć u kući. Grad Grubišno Polje ima tri proračunska korisnika u kojima je koncem 2011. bilo 24 zaposlenih. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 6 431 stanovnika, 2 372 kućanstva i 3 235 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Grubišnog Polja, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 20.418.389,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.969.362,00 kn ili za 24,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 26,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 24,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Grubišnog Polja ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 13.

Tablica broj 13

Vlastiti prihodi grada Grubišnog Polja ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	204.382	193.265	94,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	8.026	5.863	73,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	92.907	88.294	95,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	103.449	99.108	95,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	477.271	488.402	102,3
2.1.	Naknade za koncesiju	7.100	7.129	100,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	426.256	472.990	111,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	43.915	8.283	18,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	130.272	152.121	116,8
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	3.587	6.791	189,3
3.2.	Ostale upravne pristojbe i naknade	126.685	145.330	114,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.293.440	1.284.203	99,3
4.1.	Komunalni doprinos	45.956	17.260	37,6
4.2.	Komunalna naknada	1.177.306	1.228.526	104,4
4.3.	Naknade za priključak	70.178	38.417	54,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.451.672	1.992.343	137,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	6.736	-
5.2.	Doprinos za šume	450.718	642.360	142,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	1.000.954	1.343.247	134,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	802.864	885.289	110,3
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	517.970	497.600	96,1
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	271.144	387.689	143,0
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	13.750	0	-
	Ukupno	4.359.901	4.995.623	114,6

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 4.995.623,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 635.722,00 kn ili 14,6%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od prodaje građevinskih objekata i doprinosa za šume.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su ostali prihodi po posebnim propisima u iznosu 1.343.247,00 kn, koji čine 26,9% vlastitih prihoda i prihodi od komunalne naknade u iznosu 1.228.526,00 kn, koji čine 24,6% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od doprinosa za šume u iznosu 642.360,00 kn koji čine 12,8% ukupnih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 1.781.490,00 kn i čine 35,7% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Grubišnog Polja koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 14.

Tablica broj 14

Potraživanja grada Grubišnog Polja koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.885.330	2.145.930	113,8
1.1.	Potraživanja za poreze	115.262	130.117	112,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	378.752	548.181	144,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.288.189	1.338.923	103,9
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	3.710	6.619	178,4
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	99.417	122.090	122,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	8.754.578	8.205.095	93,7
3.	Druga potraživanja	29.766	50.061	168,2
	Ukupno	10.669.674	10.401.086	97,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 10.669.674,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 10.401.086,00 kn, što je za 268.588,00 kn ili 2,5% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Nedospjela potraživanja koncem 2011. iznose 8.091.035,00 kn ili 77,8%, a odnose se na potraživanja za prodaju i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te prodaju gradskih stanova i stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Dospjela potraživanja iznose 2.310.051,00 kn, od čega dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 2.053.053,00 kn i čine 19,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi grada Grubišnog Polja su za 2011. ostvareni u iznosu 4.995.623,00 kn. Grad Grubišno Polje ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, komunalne doprinose i naknade, te dio prihoda od gradskih poreza (porez na korištenje javnih površina), od prodaje nefinancijske imovine i prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja grad Grubišno Polje na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na kuće za odmor, naplatu obavlja Porezna uprava putem obračuna poreza na potrošnju i rješenja za ostale poreze.

Preostali dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine i po posebnim propisima (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, doprinos za šume, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod i boravišna pristojba) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 2.053.053,00 kn i čine 19,7% ukupnih potraživanja, te 41,1% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 1.163.718,00 kn (koja čine 56,8% dospjelih potraživanja). Slijede potraživanja za prodaju i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 353.850,00 kn, doprinos za šume u iznosu 140.037,00 kn, gradske poreze u iznosu 130.117,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 120.379,00 kn i druga potraživanja u iznosu 144.952,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospelosti do godinu dana iznose 895.119,00 kn, do tri godine iznose 457.588,00 kn, do pet godina iznose 472.104,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 99.153,00 kn. Potraživanja po rokovima dospelosti ne sadrže podatke za dio gradskih poreza (129.089,00 kn) za koje Porezna uprava obavlja poslove naplate.

Grad Grubišno Polje je tijekom 2011. poduzimao mjere naplate potraživanja za sva potraživanja upućivanjem opomena obveznicima (344) u iznosu 712.997,00 kn, a za obveznike komunalne naknade (47) osim upućivanja opomena grad Grubišno Polje je pokretao sudske tužbe odnosno ovrhe u ukupnom iznosu 163.565,00 kn. Za potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države mjere naplate je poduzimalo Županijsko državno odvjetništvo.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja za gradske poreze u iznosu 16.559,00 kn na temelju podataka Porezne uprave. Grad Grubišno Polje nije propisao procedure i kriterije za otpis gradskih poreza i drugih potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Grad Grubišno Polje je za 47 obveznika komunalne naknade obračunao zatezne kamate u iznosu 18.074,00 kn. Ostalim obveznicima zatezne kamate nisu obračunavane čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze i koji plaćaju zatezne kamate, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna i da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospelosti kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Obračun i naplatu dijela gradskih poreza obavlja Porezna uprava na temelju odluke gradskog vijeća iz prosinca 2001. i prosinca 2002. kojom su preneseni poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe dijela gradskih poreza. Porezna uprava dostavlja gradu Grubišnom Polju skupna mjesečna izvješća o obračunanim i naplaćenim gradskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira grad Grubišno Polje o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Grubišno Polje treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate gradskih poreza.

Grad Grubišno Polje ima 30 poslovnih prostora od čega je deset u zakupu, a dva poslovna prostora su dana na korištenje bez naknade trgovačkom društvu u vlasništvu grada Grubišnog Polja i političkoj stranci, na temelju odluka gradonačelnika iz 2009. i 2011. Preostali poslovni prostori (18) se ne koriste (zbog dotrajalosti i lošeg stanja) jer za iste nije ishođena uporabna dozvola. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora. Također predlaže poduzeti aktivnosti u cilju ishođenja potrebnih dokumenata kako bi se prazni poslovni prostori stavili u funkciju i kako bi grad Grubišno Polje ostvario prihode od navedene imovine.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Grad Grubišno Polje je donio akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Grad Grubišno Polje je ustrojio baze podataka za sve vrste prihoda, osim za veći dio gradskih poreza, za koje bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom na temelju zaključenih ugovora, rješenja i druge dokumentacije, a baze podataka za komunalnu naknadu i doprinos za šume ažuriraju se jednom godišnje. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima grad Grubišno Polje ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga grad Grubišno Polje nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

S obzirom da su dospjela potraživanja komunalne naknade vrijednosno najznačajnija, Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka obveznika komunalne naknade tijekom cijele godine, na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, kupoprodajnih ugovora, izvješća komunalnog redara i obilascima na terenu. Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Grad Grubišno Polje obavlja naplatu prihoda iz svoje nadležnosti, osim dijela gradskih poreza (porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na kuće za odmor) čiju je naplatu povjerio Poreznoj upravi. Poslove obračuna i naplate dijela gradskih poreza (porez na korištenje javnih površina) i svih drugih prihoda obavljaju dva zaposlenika. Grad Grubišno Polje nije donio interni akt kojim su propisane procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu prihoda. Poslove kontrole naplate prihoda obavljaju dva pročelnika (za stambeno komunalne djelatnosti i uređenje prostora te za financije i javne prihode). Tijekom 2011. zakonski predstavnik je izvještavan o naplati prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

- Informiranje stanovništva

Informacije o gradu Grubišnom Polju te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem službenog glasnika i mrežne stranice grada Grubišnog Polja te na sastancima mjesnih odbora. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području grada Grubišnog Polja nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području grada Grubišnog Polja.

Općina Berek

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Berek, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Berek su bila četiri zaposlenika, od čega dvoje na neodređeno radno vrijeme, a dvoje na pola radnog vremena. Općina Berek nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 448 stanovnika, 522 kućanstava i 892 stambene jedinice.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Berek, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 2.940.627,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 438.177,00 kn ili za 17,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 29,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 24,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Berek ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 15.

Tablica broj 15

Vlastiti prihodi općine Berek ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	60.526	49.970	82,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	15.140	11.598	76,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	35.802	30.900	86,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	9.584	7.472	78,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	242.319	290.806	120,0
2.1.	Naknade za koncesiju	17.800	31.000	174,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	224.170	259.149	115,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	349	657	188,3
3.	Komunalni doprinosi i naknade	106.855	154.187	144,3
3.1.	Komunalni doprinos	4.830	12.001	248,5
3.2.	Komunalna naknada	102.025	142.186	139,4
4.	Prihodi po posebnim propisima (doprinos za šume)	315.187	221.424	70,3
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (zemljište)	16.405	0	-
	Ukupno	741.292	716.387	96,6

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 716.387,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 24.905,00 kn ili 3,4%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od doprinosa za šume.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 259.149,00 kn, koji čine 36,2% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od komunalne naknade u iznosu 142.186,00 kn ili 19,8% te prihodi od općinskih poreza u iznosu 49.970,00 kn ili 7,0%. Svi drugi prihodi iznose 265.082,00 kn i čine 37,0% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Berek koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 16.

Tablica broj 16

Potraživanja
općine Berek koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	303.742	320.276	105,4
1.1.	Potraživanja za poreze	51.236	50.748	99,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	92.118	119.258	129,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	160.388	150.270	93,7
2.	Druga potraživanja	363.865	363.865	100,0
	Ukupno	667.607	684.141	102,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 667.607,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 684.141,00 kn, što je za 16.534,00 kn ili 2,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 23,3% ukupnih prihoda i primitaka za 2011. Od iskazanih potraživanja koncem godine, potraživanja u iznosu 363.865,00 kn se odnose na potraživanja za dane predujmove od trgovačkog društva u vlasništvu Bjelovarsko-bilogorske županije. Sredstva su dana ranijih godina za projektiranje vodovoda.

Nedospjela potraživanja u iznosu 2.766,00 kn se odnose na potraživanja za komunalni doprinos.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 317.510,00 kn, u cijelosti se odnose na potraživanja vezana uz vlastite prihode te čine 46,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Berek su za 2011. ostvareni u iznosu 716.387,00 kn. Općina Berek ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, te prihode od komunalnih doprinosa i naknada, naplatu obavlja općina Berek na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na kuće za odmor, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Prihodi po posebnim propisima (doprinos za šume i spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 317.510,00 kn i čine 46,8% ukupnih potraživanja te 44,3% ostvarenih vlastitih prihoda. Odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 109.857,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u iznosu 61.711,00 kn, općinske poreze u iznosu 50.748,00 kn, doprinos za šume u iznosu 37.646,00 kn, koncesije u iznosu 36.704,00 kn, zakup moto kros staze u iznosu 10.801,00 kn i zakup poslovnih prostora u iznosu 10.043,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode (osim za općinske poreze) s rokom dospijeca do godinu dana iznose 173.910,00 kn, do tri godine iznose 55.270,00 kn, do pet godina iznose 16.659,00 kn, a preko pet godina iznose 20.923,00 kn (komunalna naknada).

Tijekom 2011. za naplatu prihoda (potraživanja) općina Berek je upućivala opomene (347) za naknadu za koncesije za komunalne djelatnosti i poljoprivredno zemljište, zakup poslovnog prostora, poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i moto kros staze, te komunalnu naknadu u iznosu 357.454,00 kn od čega je najviše opomena (325) upućeno za komunalnu naknadu u iznosu 138.858,00 kn. S obzirom da se najznačajnija dospjela potraživanja općine Berek odnose na komunalnu naknadu, tijekom 2011. općina Berek je s odvjetnicom zaključila ugovor o nagradi za slanje opomena pred ovrhu, uz naknadu 100,00 kn po opomeni uvećano za porez na dodanu vrijednost. Odvjetnica je u skladu s ugovorom o nagradi obavijestila općinu Berek da je poslala 184 opomene obveznicima komunalne naknade u iznosu 149.274,00 kn. Prema usmenoj izjavi zaposlenice općine Berek, naplata je poboljšana nakon opomena odvjetnice, pri čemu je dio obveznika dugovanja platio odjednom, a s drugim dijelom obveznika općina Berek je zaključila nagodbe o obročnom plaćanju (51). Druge mjere naplate nisu poduzimane. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 9.162,00 kn na temelju zaključka općinskog vijeća iz prosinca 2011. po zahtjevima obveznika, izvješća mjesnih odbora kao i saznanja vijećnika, jer su zaduživani obveznici koji su i korisnici socijalne pomoći, zbog smrti obveznika (bez nasljednika odnosno općina Berek je nasljednik) te dotrajalosti i rušenja objekata. Općina Berek nije propisala kriterije i procedure za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospelosti općina Berek nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna i da nisu provođene sve propisane mjere naplate, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospelosti kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 50.748,00 kn, što je u visini ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju dane suglasnosti iz 2005. Porezna uprava dostavlja Općini skupna tromjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Berek o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Berek treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Berek je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim grobnih naknada. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Odlukom o komunalnoj naknadi iz ožujka 2011. utvrđeno je da se godišnja komunalna naknada plaća u dvije rate (prva najkasnije do 30. lipnja, a druga do 30. prosinca). Navedeno nije u skladu s odredbom članka 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09 i 49/11), prema kojoj se rješenjem o komunalnoj naknadi utvrđuje, među ostalim i mjesečni iznos komunalne naknade.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti odluku o komunalnoj naknadi s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Berek nije ostvarila prihode od grobnih naknada. Na području općine Berek ima 12 groblja. Odluke o visini naknada za dodjelu grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta nisu donesene. Odredbom članka 18. Zakona o grobljima propisano je da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno donijeti propise o mjerilima i načinu dodjeljivanja i ustupanju grobnih mjesta na korištenje, održavanju groblja i uklanjanju otpada, uvjetima upravljanja grobljem, te uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje. Prema podacima općine Berek, u tijeku je ažuriranje podataka o grobnim mjestima i ustrojavanje evidencije kako bi se u 2012. mogla izdavati rješenja i započeti s naplatom navedenih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti uvjete i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje, odnosno postupiti u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

Općina Berek je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom na temelju zaključenih ugovora, rješenja i druge dokumentacije, a baze podataka za komunalnu naknadu i doprinos za šume ažuriraju se jednom godišnje. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Berek ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Berek nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

S obzirom da su dospjela potraživanja komunalne naknade vrijednosno najznačajnija, Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka obveznika komunalne naknade tijekom cijele godine, na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, kupoprodajnih ugovora, izvješća komunalnog redara i obilascima na terenu. Revizijom je ocijenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Berek vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), osim kod zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i komunalnog doprinosa (podaci se usklađuju mjesečno). Podaci o potraživanjima prema rokovima dospelosti obrađuju se ručno, jer računalni program ne omogućava vođenje evidencija potraživanja prema po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i sve pomoćne knjige (analitičke evidencije), te na način koji osigurava pregled po rokovima dospelosti, s ciljem poduzimanja pravovremenih mjera naplate i radi izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Berek, poduzimanje mjera naplate kao i sve druge poslove vezane uz općinu Berek obavlja jedna zaposlenica. Općina Berek nije donijela pisane procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu prihoda. Tijekom 2011. zakonski predstavnik je izvještavan o naplati prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

Općina Dežanovac

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Dežanovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Dežanovac je bilo pet zaposlenika. Općina Dežanovac ima jednog proračunskog korisnika u kojem rade tri zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 671 stanovnika, 926 kućanstava i 1 361 stambenu jedinicu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Dežanovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 2.715.996,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 48.477,00 kn ili za 1,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 42,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 41,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Dežanovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 17.

Tablica broj 17

Vlastiti prihodi općine Dežanovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	26.491	28.707	108,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	2.669	3.134	117,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	6.049	6.527	107,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	17.773	19.046	107,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	482.234	374.662	77,7
2.1.	Naknade za koncesiju	88.039	85.097	96,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	393.683	287.124	72,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	512	2.441	476,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	84.661	48.993	57,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	84.096	47.913	57,0
3.2.	Ostale upravne pristojbe i naknade	0	337	-
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	565	743	131,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	327.893	375.829	114,6
4.1.	Komunalna naknada	327.893	373.229	113,8
4.2.	Naknade za priključak	0	2.600	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	198.191	208.482	105,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	7.254	4.365	60,2
5.2.	Doprinos za šume	29.631	12.979	43,8
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	161.306	191.138	118,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	10.093	80.018	792,8
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	8.111	71.104	876,6
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.982	4.914	247,9
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	4.000	-
	Ukupno	1.129.563	1.116.691	98,9

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.116.691,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 12.872,00 kn ili 1,1%.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 373.229,00 kn, koji čine 33,4% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od iznajmljivanja i zakupa imovine u iznosu 287.124,00 kn ili 25,7% te ostali prihodi po posebnim propisima u iznosu 191.138,00 kn ili 17,1%. Svi drugi prihodi iznose 265.200,00 kn i čine 23,8% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Dežanovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 18.

Tablica broj 18

Potraživanja općine Dežanovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redn i broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	483.756	636.746	131,6
1.1.	Potraživanja za poreze	31.157	33.723	108,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	228.055	396.111	173,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	223.944	206.312	92,1
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	600	600	100,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	27.417	16.497	60,2
	Ukupno	511.173	653.243	127,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 511.173,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 653.243,00 kn, što je za 142.070,00 kn ili 27,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja na koncem godine čine 24,1% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja iznose 103.490,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 73.010,00 kn.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 549.753,00 kn, čine 84,2% ukupnih potraživanja i vezana su uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Dežanovac su za 2011. ostvareni u iznosu 1.116.691,00 kn. Općina Dežanovac ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od komunalnih doprinosa i naknada, prihode od prodaje nefinancijske imovine te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Dežanovac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja za ostale vrste poreza. Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (doprinos za šume, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 549.753,00 kn i čine 84,2% ukupnih potraživanja, te 49,2% ostvarenih vlastitih prihoda.

Odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 393.947,00 kn, mjesni samodoprinos u iznosu 69.770,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 45.463,00 kn, općinske poreze u iznosu 33.723,00 kn te druge naknade u iznosu 6.850,00 kn. Općina Dežanovac nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti, osim za dio potraživanja u iznosu 243.704,00 kn (do godine dana 171.474,00 kn, do tri godine 58.030,00 kn, te do pet godina 14.200,00 kn).

Tijekom 2011. općina Dežanovac je za naplatu potraživanja upućivala opomene (677), pokretala sudske tužbe odnosno ovrhe (dvije), te ugovarala obročnu otplatu (devet).

Tijekom 2011. općina Dežanovac je otpisala potraživanja u iznosu 2.896,00 kn (sufinanciranje mještana i porez na tvrtku). Općina Dežanovac nije propisala kriterije i procedure za otpis općinskih poreza i drugih potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Općina Dežanovac je za dva obveznika (naknade za koncesije za komunalne djelatnosti i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države) obračunala zatezne kamate u iznosu 31.435,00 kn. Drugim obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospjeća općina Dežanovac nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravедni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze i koji plaćaju zatezne kamate, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, a da se poduzete mjere najvećim dijelom odnose na opomene, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospjeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 33.723,00 kn, što je za 17,5% više od ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju zaključenog ugovora iz 1994. Porezna uprava dostavlja općini Dežanovac skupna tromjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo. Obveza Porezne uprave da informira općinu Dežanovac o izdanim rješenjima za naplatu poreza na tvrtke, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirjenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, nije ugovorena.

Državni ured za reviziju predlaže ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Dežanovac o izdanim rješenjima za naplatu općinskih poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirjenih obveza, te poduzetim mjerama (po obveznicima i vrsti poreza) radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Dežanovac treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Dežanovac je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim komunalnog doprinosa. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Dežanovac nije donijela odluku o komunalnom doprinosu zbog čega nije ostvarila prihode u skladu s odredbom članka 31. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnom doprinosu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Dežanovac je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Ažuriranje baze podataka se kod većine prihoda provodi po uplati (mjesečno), za komunalnu naknadu kod promjena nekih od elemenata, a za obveznike prihoda od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države po natječajima. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Dežanovac ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Dežanovac nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Dežanovac vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav u potpunosti ne omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Zbog navedenog, povećana je mogućnost pogreški pri evidentiranju prihoda i potraživanja. Podaci o obračunanim i naplaćenim prihodima iskazanim u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi se usklađuju tromjesečno. Sustav vođenja evidencija ne omogućava iskazivanje dospjelih potraživanja po rokovima dospelosti. Ručnom obradom dobiveni su podaci o rokovima dospelosti dijela potraživanja u iznosu 243.704,00 kn. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), te na način koji osigurava pregled po rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a radi izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Dežanovac te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel odnosno računovodstveni referent koji obavlja i sve druge poslove u općini Dežanovac. Općina Dežanovac nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda. Poslove kontrole naplate prihoda u općini Dežanovac obavlja pročelnik. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Dežanovac te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem lokalne radio i televizijske postaje. Posebne mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina, usmenim putem i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Dežanovac nisu provedene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Dežanovac.

Općina Đulovac

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Đulovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Đulovac je bilo pet zaposlenih na neodređeno radno vrijeme. Općina Đulovac ima jednog proračunskog korisnika u kojem je bilo troje zaposlenih. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 199 stanovnika, 969 kućanstava i 1 441 stambenu jedinicu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Đulovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 5.821.134,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 408.493,00 kn ili za 6,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 28,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 18,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Đulovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 19.

Tablica broj 19

Vlastiti prihodi općine Đulovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	92.463	70.606	76,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	72.273	43.146	59,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	6.446	9.583	148,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	13.744	17.877	130,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.152.951	418.211	36,3
2.1.	Naknade za koncesiju	5.250	115.780	-
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	96.398	201.714	209,3
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.051.303	100.717	9,6
3.	Komunalni doprinosi i naknade	20.108	46.761	232,5
3.1.	Komunalni doprinos	20.108	26.635	132,5
3.2.	Komunalna naknada	0	16.926	-
3.3.	Naknade za priključak	0	3.200	-
4.	Prihodi po posebnim propisima	554.498	437.042	78,8
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	3.938	773	19,6
4.2.	Doprinos za šume	413.763	371.265	89,7
4.3.	Mjesni samodoprinos	114.439	54.362	47,5
4.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	22.358	10.642	47,6
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	5.872	86.055	-
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	683	32.685	-
5.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	5.189	4.570	88,1
5.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	48.800	-
	Ukupno	1.825.892	1.058.675	58,0

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.058.675,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 767.217,00 kn ili 42,0%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine (naknade za eksploataciju mineralnih sirovina).

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od doprinosa za šume u iznosu 371.265,00 kn, koji čine 35,1% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 201.714,00 kn ili 19,1% te prihodi od naknada za koncesije u iznosu 115.780,00 kn ili 10,9%. Svi drugi prihodi iznose 369.916,00 kn i čine 34,9% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Đulovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 20.

Tablica broj 20

Potraživanja općine Đulovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	297.548	356.601	119,8
1.1.	Potraživanja za poreze	38.049	36.548	96,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	10.103	11.753	116,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	187.496	246.400	131,4
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	61.900	61.900	100,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	21.402	-
	Ukupno	297.548	378.003	127,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 297.548,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 378.003,00 kn, što je za 80.455,00 kn ili 27,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 6,5% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Iskazana potraživanja koncem godine u iznosu 378.003,00 kn su dospjela i u cijelosti se odnose na potraživanja vezana uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Đulovac su za 2011. ostvareni u iznosu 1.058.675,00 kn. Općina Đulovac ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, komunalne doprinose i naknade te dio prihoda po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Đulovac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja za ostale vrste općinskih poreza. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja trgovačko društvo za upravljanje stambenim zgradama u vlasništvu druge lokalne jedinice, na temelju zaključenih ugovora. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinosa za šume, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode (i ukupna potraživanja) koncem 2011. iznose 378.003,00 kn i čine 35,7% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od doprinosa za šume u iznosu 212.213,00 kn, mjesnog samodoprinosa (za asfaltiranje cesta iz ranijih godina) u iznosu 61.900,00 kn te općinske poreze u iznosu 36.548,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospijeca do godinu dana iznose 310.350,00 kn, od jedne do tri godine iznose 5.753,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 61.900,00 kn. Potraživanja starija od pet godina odnose se na potraživanja od mještana za asfaltiranje dviju cesta na temelju zaključenih ugovora iz 2004.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Đulovac tijekom 2011. nije poduzimala mjere naplate potraživanja. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeca općina Đulovac nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da općina Đulovac nije poduzimala mjere naplate, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeca kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 36.548,00 kn i čine 51,8% ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke vijeća iz prosinca 2006. Porezna uprava dostavlja općini Đulovac skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Đulovac o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Đulovac treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

Obračun i naplatu prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo obavlja trgovačko društvo za upravljanje stambenim zgradama u vlasništvu grada Daruvara (dalje u tekstu: Društvo), na temelju zaključenih kupoprodajnih ugovora. Kupci stanova sredstva uplaćuju na poseban račun grada Daruvara.

Općina Đulovac je s Društvom u siječnju 2000. zaključila ugovor, prema kojem se Društvo obvezalo voditi evidenciju o zaduženjima i naplati, uz naknadu, a prikupljena sredstva doznačiti u državni proračun i Općini Đulovac. Također se Društvo ugovorom obvezalo obavještavati općinu Đulovac o stanju i rezultatima naplate, dugovanjima i sredstvima koja su na raspolaganju, kao i poduzimanju mjera naplate. Društvo nije općini Đulovac dostavilo podatke o dugoročnim i dospjelim potraživanjima za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, ni poduzetim mjerama naplate. Zbog navedenog, općina Đulovac u poslovnim knjigama nema evidentiranih potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Državni ured za reviziju predlaže prikupiti podatke od Društva o potraživanjima za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, poduzetim mjerama naplate i druge podatke, u skladu sa zaključenim ugovorom, kako bi općina Đulovac imala saznanja o obveznicima i njihovom dugovanju, te bi bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu prihoda od prodanih stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Đulovac je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim grobnih naknada. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju, osim prihoda od komunalne naknade za fizičke osobe.

Naplata komunalne naknade je odlukom iz 2007. (izmjene iz 2008. i 2009.) utvrđena za sva naselja na području općine Đulovac, a obračunava se, među ostalim, za poslovni i stambeni prostor. Tijekom 2011. općina Đulovac je obračunavala komunalnu naknadu samo za pravne osobe (vlasnike odnosno korisnike poslovnog prostora) te ostvarila prihode u iznosu 16.926,00 kn. Za fizičke osobe (vlasnike odnosno korisnike stambenog prostora) općina Đulovac nije obračunavala komunalnu naknadu niti je ostvarila prihode, što nije u skladu s odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukom općine Đulovac o komunalnoj naknadi. Prema usmenoj izjavi pročelnika komunalna naknada za fizičke osobe se nije obračunavala u razdoblju od 2008-2010., a financijskom revizijom za 2009. utvrđeno je da se komunalna naknada za stambeni prostor nije obračunavala jer je u tijeku bila izmjera nekretnina u vlasništvu fizičkih osoba, radi obračuna komunalne naknade.

Državni ured za reviziju predlaže obračun i naplatu komunalne naknade u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukom o komunalnoj naknadi općine Đulovac.

Općina Đulovac nije ostvarila prihode od grobnih naknada. Na području općine Đulovac nalazi se 30 groblja. Općina Đulovac nije donijela propise o grobljima, niti odluke o visini naknada za dodjelu grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta, te nisu vođene grobne evidencije (grobni očevidnik i registar umrlih osoba). Prema odredbi članka 10. Zakona o grobljima, grobljem upravlja pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisom (uprava groblja). Nadalje, odredbom članka 18. Zakona o grobljima propisano je, među ostalim, da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno donijeti propise o uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje, dok je odredbom članka 16. Zakona o grobljima propisano da je uprava groblja dužna voditi grobni očevidnik i registar umrlih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti propise o grobljima, voditi grobne evidencije, donijeti uvjete i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje, odnosno postupiti u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

Općina Đulovac je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze i komunalnu naknadu. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u većini slučajeva općina Đulovac ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga Općina Đulovac nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti baze obveznika komunalna naknade, ažurirati baze podataka tijekom cijele godine na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, te obilascima na terenu. Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Đulovac vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige). Računalni sustav ne omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije) te ne omogućava vođenje evidencije potraživanja po rokovima dospelosti. Potraživanja prema rokovima dospelosti se ručno obrađuju. Zbog navedenog, povećana je mogućnost pogreški pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), te na način koji osigurava pregled po rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja, radi izbjegavanja pogreški pri evidentiranju prihoda i potraživanja i izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Đulovac te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel. Poslove evidentiranja i naplate prihoda obavlja voditelj računovodstveno knjigovodstvenih poslova. Općina Đulovac nije propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje i naplatu prihoda. Osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda nije imenovana. Tijekom 2011. o naplati prihoda zakonski predstavnik nije izvještavan.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

Nadalje, predlaže imenovati osobu zaduženu za kontrolu naplate prihoda radi analiziranja problema vezanih uz naplatu te donošenja prijedloga i mjera za poboljšanje naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta. Također je mišljenja da zakonskog predstavnika treba izvještavati o naplati prihoda.

- Informiranje stanovništva

Tijekom 2011. općina Đulovac nije provodila mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni naplate proračunskih prihoda. Sustavno provođenje mjera informiranja o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju (putem tiskanih informativnih letaka, novina, usmenim putem i drugo) te njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života na području općine Đulovac, utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Đulovac.

Općina Hercegovac

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Hercegovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Hercegovac je imala šest zaposlenika, od čega je dvoje zaposleno na pola radnog vremena. Općina Hercegovac nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 367 stanovnika, 812 kućanstava i 1 053 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Hercegovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 3.151.812,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.309,00 kn ili za 0,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 28,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 29,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Hercegovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 21.

Tablica broj 21

Vlastiti prihodi općine Hercegovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	54.867	48.745	88,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	5.433	2.304	42,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	20.859	25.531	122,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	28.575	20.910	73,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	398.352	531.483	133,4
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	364.205	522.556	143,5
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	34.147	8.927	26,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	7.344	7.960	108,4
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	6.500	7.500	115,4
3.2.	Ostale upravne pristojbe i naknade	844	0	-
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	0	460	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	292.729	284.014	97,0
4.1.	Komunalni doprinos	2.340	7.165	306,2
4.2.	Komunalna naknada	290.389	276.849	95,3
5.	Prihodi po posebnim propisima	126.763	19.955	15,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	387	2.300	594,3
5.2.	Doprinos za šume	92	7.437	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	126.284	10.218	8,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	22.009	42.322	192,3
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	18.001	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	22.009	24.321	110,5
	Ukupno	902.064	934.479	103,6

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 934.479,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 32.415,00 kn ili 3,6%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 522.556,00 kn, koji čine 55,9% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od komunalne naknade u iznosu 276.849,00 kn, koji čine 29,6% vlastitih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 135.074,00 kn i čine 14,5% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Hercegovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 22.

Tablica broj 22

Potraživanja općine Hercegovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	249.449	276.918	111,0
1.1.	Potraživanja za poreze	35.252	36.690	104,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	11.415	14.933	130,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	202.782	225.295	111,1
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	573.147	519.099	90,6
3.	Druga potraživanja	3.768	0	-
	Ukupno	826.364	796.017	96,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 826.364,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 796.017,00 kn, što je za 30.347,00 kn ili 3,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 25,3% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja iznose 532.068,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnija potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 514.010,00 kn.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 263.949,00 kn i u cijelosti su vezana uz vlastite prihode te čine 33,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Hercegovac su za 2011. ostvareni u iznosu 934.479,00 kn. Općina Hercegovac ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, od komunalnih doprinosa i naknada, od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Hercegovac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i korištenje javne površine. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinosa za šume, vodni doprinos) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se potraživanja).

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 263.949,00 kn i čine 33,2% ukupnih potraživanja, te 28,2% ostvarenih vlastitih prihoda.

Odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 209.754,00 kn, općinske poreze u iznosu 36.690,00 kn, nefinancijsku imovinu u iznosu 12.416,00 kn, te potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 5.089,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospijeaća do godinu dana iznose 100.843,00 kn, do tri godine iznose 116.123,00 kn, do pet godina iznose 21.597,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 25.386,00 kn. Potraživanja starija od tri godine (46.983,00 kn) odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Hercegovac je upućivala opomene, opomene pred ovrhu i prijavljivala je potraživanja u stečajnu masu. S obzirom da potraživanja od komunalne naknade čine 79,5% dospjelih potraživanja, najveći broj opomena i opomena pred ovrhu (117) u iznosu 259.985,00 kn upućen je obveznicima komunalne naknade, a za tri obveznika komunalne naknade prijavljena su potraživanja u stečajnu masu u iznosu 1.010,00 kn. Također, za jednog zakupca poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države (potraživanja iznose 8.115,00 kn), Općina je predmet uputila Županijskom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje i poduzimanje mjera naplate. Ovrhe na novčanim sredstvima i druge mjere naplate općina Hercegovac nije poduzimala. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 614,00 kn (socijalni slučaj). Općina Hercegovac nije propisala kriterije i procedure za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeaća općina Hercegovac nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna i da nisu provođene sve propisane mjere naplate, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeaća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 36.690,00 kn i čine 75,3% ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava na temelju odluke o općinskim porezima i izmjene odluke iz prosinca 2001. i 2007., te suglasnosti općinskog vijeća iz travnja 2011. Porezna uprava dostavlja općini Hercegovac skupna tromjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a u travnju 2012. dostavila je skupne podatke o poduzetim mjerama naplate za 2011. (131 opomena, deset rješenja o ovrsi pljenidbom novčanih sredstava i tri predmeta poslana u drugu fazu ovrhe). Porezna uprava ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate po obveznicima i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Hercegovac o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Hercegovac treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Hercegovac je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim poreza na kuće za odmor. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju (grobnе naknade od 2012.).

Na području općine Hercegovac nalaze se četiri groblja. Općina Hercegovac je u 2010. donijela odluku o naknadi za dodjelu grobnog mjesta i odluku o godišnjoj naknadi za korištenje grobnog mjesta. Općina Hercegovac ostvaruje prihode od naknade za dodjelu grobnog mjesta, dok se godišnja naknada za korištenje tijekom 2010. i 2011. nije obračunavala i naplaćivala jer je u tijeku bilo ustrojavanje evidencije obveznika. Prema očitovanju zaposlenice općine Hercegovac, u 2012. su izdana rješenja i općina Hercegovac naplaćuje navedene prihode.

Općina Hercegovac je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Ažuriranje baza podataka provodi se kod svake nove promjene (po potpisu ugovora, prijavom stranaka o promjeni površine, vlasnika i drugih podataka, traže se podaci iz matičnog ureda i drugo). Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Hercegovac ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Hercegovac nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Hercegovac vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Podaci o potraživanjima prema rokovima dospelosti se obrađuju ručno, jer računalni program ne omogućava vođenje evidencija potraživanja prema rokovima dospelosti (osim za komunalnu naknadu).

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja kako bi se osigurao pregled po rokovima dospelosti, a radi izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Hercegovac te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel odnosno referent za računovodstvene poslove i referent za komunalne poslove (zaposlen na pola radnog vremena). Općina Hercegovac nije donijela procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu prihoda, niti je imenovala osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Hercegovac te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem službenog glasnika i mrežne stranice općine Hercegovac, mjesnih odbora i oglasnih ploča. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Hercegovac nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Hercegovac.

Općina Ivanska

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Ivanska, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Ivanska je imala tri zaposlenika. Općina Ivanska ima proračunskog korisnika u kojem ima petero zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 927 stanovnika, 961 kućanstvo i 1 240 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Ivanska, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 4.322.880,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 6.484,00 kn ili za 0,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 19,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 20,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Ivanska ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 23.

Tablica broj 23

Vlastiti prihodi općine Ivanska ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	77.065	82.365	106,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine) - ostali prihodi od poreza	4.485	2.183	48,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	24.958	30.390	121,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	47.622	49.792	104,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	69.826	102.127	146,3
2.1.	Naknade za koncesiju	6.100	23.571	386,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	62.020	75.409	121,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.706	3.147	184,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe (ostale upravne pristojbe i naknade)	20.645	3.924	19,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	341.471	322.814	94,5
4.1.	Komunalni doprinos	7.400	9.567	129,3
4.2.	Komunalna naknada	329.571	302.747	91,9
4.3.	Naknade za priključak	4.500	10.500	233,3
5.	Prihodi po posebnim propisima	325.617	351.537	108,0
5.1.	Doprinos za šume	241.678	349.503	144,6
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	83.939	2.034	2,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (prodaja materijalne imovine)	2.796	1.919	68,6
	Ukupno	837.420	864.686	103,3

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 864.686,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 27.266,00 kn ili 3,3%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od doprinosa za šume.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od doprinosa za šume u iznosu 349.503,00 kn, koji čine 40,4% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od komunalne naknade u iznosu 302.747,00 kn, koji čine 35,0% vlastitih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 212.436,00 kn i čine 24,6% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Ivanska koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 24.

Tablica broj 24

Potraživanja
općine Ivanska koncem 2010. 2011.

u kn

Redn i broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.479.555	1.748.626	118,2
1.1.	Potraživanja za poreze	268.625	267.977	99,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	186.082	439.622	236,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.024.848	1.041.027	101,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	45.390	43.470	95,8
Ukupno		1.524.945	1.792.096	117,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.524.945,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 1.792.096,00 kn, što je za 267.151,00 kn ili 17,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja odnosi se na povećanje potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Potraživanja koncem godine čine 41,5% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja iznose 506.445,00 kn, od čega vrijednosno najznačajnija su potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 329.255,00 kn i potraživanja za prihode od doprinosa za šume u iznosu 112.703,00 kn.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 1.285.651,00 kn, čine 71,7% ukupnih potraživanja i vezana su uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Ivanska su za 2011. ostvareni u iznosu 864.686,00 kn. Općina Ivanska ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, od komunalnih doprinosa i naknada, od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Ivanska na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na kuće za odmor, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos i spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 1.285.651,00 kn i veća su za 48,7% od ostvarenih vlastitih prihoda za 2011. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 876.083,00 kn i općinske poreze u iznosu 267.977,00 kn.

Rokove dospelosti potraživanja općina Ivanska je iskazala za potraživanja u iznosu 60.640,00 kn, od čega potraživanja starija od pet godina iznose 46.740,00 kn, a odnose na potraživanja od mještana za sufinansiranje modernizacije ceste po ugovorima iz 2002.

Za preostala potraživanja (komunalna naknada, općinski porezi i drugo) u iznosu 1.225.011,00 kn općina Ivanska nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Tijekom 2011. i ranijih godina općina Ivanska nije poduzimala mjere naplate prihoda. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospjeća općina Ivanska nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospelje obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da prelaze visinu ostvarenih godišnjih vlastitih prihoda te da tijekom 2011. i ranijih godina nisu poduzimane nikakve mjere naplate, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospjeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 267.977,00 kn, što je više od tri puta u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza za 2011. koji su iznosili 82.365,00 kn. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke općinskog vijeća o povjeravanju poslova utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe općinskih poreza iz prosinca 2008. Porezna uprava dostavlja općini Ivanska skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, te je dostavila pregled zaduženja i naplate poreza na godišnjoj razini po svakoj vrsti poreza. Porezna uprava ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo. Obveza Porezne uprave da informira općinu Ivanska o izdanim rješenjima za naplatu poreza na tvrtke, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, navedenom odlukom nije utvrđena.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Ivanska o izdanim rješenjima za naplatu općinskih poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenenih obveza, te poduzetim mjerama (po obveznicima i vrsti poreza) radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Ivanska treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Ivanska je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju, osim prihoda od poreza na korištenje javnih površina.

Općina Ivanska je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom na temelju zahtjeva stranaka, prijave obveznika, zaključenih ugovora i putem mjesnih odbora.

Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima Općina Ivanska ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Ivanska nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Ivanska vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), osim za komunalnu naknadu, a ne omogućava vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima za komunalnu naknadu u glavnu knjigu i analitičku evidenciju, te na način koji osigurava pregled po rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Ivanska obavlja jedinstveni upravni odjel odnosno dvije zaposlenice koje obavljaju i sve druge poslove za potrebe općine Ivanska. Općina Ivanska nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Ivanska te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provodi se putem službenog glasnika i mrežne stranice općine Ivanska, te mjesnih odbora i vijećnika.

Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Ivanska nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Ivanska.

Općina Kapela

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Kapela, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Kapela je imala tri zaposlenika. Općina Kapela nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 973 stanovnika, 1 025 kućanstava i 2 105 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Kapela, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 3.293.826,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 322.331,00 kn ili za 8,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 27,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 30,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Kapela ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 25.

Tablica broj 25

Vlastiti prihodi općine Kapela ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	100.499	100.296	99,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	69.446	70.749	101,9
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	6.598	4.627	70,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	24.455	24.920	101,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	185.641	273.570	147,4
2.1.	Naknade za koncesiju	3.000	10.500	350,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	94.870	184.940	194,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	87.771	78.130	89,0
3.	Komunalni doprinosi i naknade	283.318	374.083	132,0
3.1.	Komunalni doprinos	6.393	42.189	659,9
3.2.	Komunalna naknada	276.925	331.894	119,8
4.	Prihodi po posebnim propisima	385.558	203.602	52,8
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	6.092	-
4.2.	Doprinos za šume	95.854	155.945	162,7
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	289.704	41.565	14,3
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	50.563	52.266	103,4
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	9.664	9.664	100,0
5.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	40.899	42.602	104,2
	Ukupno	1.005.579	1.003.817	99,8

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.003.817,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 1.762,00 kn ili 0,2%.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 331.894,00 kn, koji čine 33,1% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 184.940,00 kn ili 18,4% te prihodi od doprinosa za šume u iznosu 155.945,00 kn ili 15,5%. Svi drugi prihodi iznose 331.038,00 kn i čine 33,0% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Kapela koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 26.

Tablica broj 26

Potraživanja
općine Kapela koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	804.884	707.109	87,9
1.1.	Potraživanja za poreze	191.926	209.916	109,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	9.450	0	-
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	560.389	478.605	85,4
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	43.119	18.588	43,1
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	76.543	66.502	86,9
	Ukupno	881.427	773.611	87,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 881.427,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 773.611,00 kn, što je za 107.816,00 kn ili 12,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad potraživanja za prihode po posebnim propisima (komunalna naknada, doprinos za šume, sufinanciranje mještana). Potraživanja koncem godine čine 23,5% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja iznose 123.420,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnija potraživanja za prodano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države u iznosu 62.817,00 kn i potraživanja za doprinos za šume u iznosu 40.179,00 kn.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 650.191,00 kn i čine 84,0% ukupnih potraživanja te se u cijelosti odnose na potraživanja vezana uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Kapela su za 2011. ostvareni u iznosu 1.003.817,00 kn. Općina Kapela ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te dio prihoda od nefinancijske imovine, po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Kapela na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze (na potrošnju, tvrtku ili naziv, kuće za odmor, korištenje javnih površina i prirez porezu na dohodak) naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i prireza porezu na dohodak te rješenja za ostale općinske poreze. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba u privatnom vlasništvu na temelju zaključenih kupoprodajnih ugovora. Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina i spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 650.191,00 kn i čine 84,0% ukupnih potraživanja, te 64,8% ostvarenih vlastitih prihoda.

Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 380.778,00 kn i općinske poreze u iznosu 209.916,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeaća do godinu dana iznose 127.461,00 kn, do tri godine iznose 238.585,00 kn, do pet godina 148.474,00 kn te preko pet godina iznose 90.077,00 kn. Preostala potraživanja u iznosu 45.594,00 kn odnose se na općinske poreze za koje općina Kapela nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Kapela je upućivala opomene te sudske tužbe odnosno ovrhe putem odvjetnika. Tijekom 2011. poslana je 741 opomena za komunalnu naknadu, grobne naknade, općinske poreze, sufinanciranje mještana i druga potraživanja u iznosu 520.630,00 kn.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 25.675,00 kn (sufinanciranje mještana za plinsku mrežu 13.646,00 kn, komunalna naknada 8.839,00 kn i porez na kuće za odmor 3.190,00 kn) na temelju odluke općinskog vijeća. Iz navedene odluke nije vidljivo zbog čega je izvršen otpis. Općina Kapela nije propisala kriterije i procedure za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeaća općina Kapela nije obračunavala zatezne kamate (osim za 31 obveznika komunalne naknade u iznosu 16.451,00 kn) čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, da potraživanja starija od tri godine iznose 238.551,00 kn ili 36,7% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, te da su potraživanja otpisivana, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeaća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 209.916,00 kn i čine 27,1% ukupnih potraživanja, te su dvostruko veća u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke o prijenosu poslova utvrđivanja, evidentiranja, nadzora i naplate općinskih poreza iz studenoga 2007. koja je važila do konca 2011. i odluke o općinskim porezima koja je u primjeni od siječnja 2012. Porezna uprava dostavlja općini Kapela skupna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo. Obveza Porezne uprave da informira općinu Kapela o izdanim rješenjima, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirjenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, odlukom nije utvrđena.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Kapela o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Kapela treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

Odlukom o općinskim porezima iz prosinca 2011. (koja je u primjeni od siječnja 2012.) uveden je porez na neobrađeno obradivo poljoprivredno zemljište i porez na nekorištene poduzetničke nekretnine, što nije u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske iz veljače 2007. kojom su, pored ostaloga, ukinute odredbe Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje reguliraju navedeno područje. Navedene poreze općina Kapela nije naplaćivala.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Kapela vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Računalni sustav općine Kapela omogućava vođenje evidencije potraživanja po rokovima dospelosti, osim za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za koje općina Kapela vodi ručnu analitičku evidenciju.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja kako bi se osigurao pregled po rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Kapela te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel odnosno dvoje zaposlenika koji obavljaju sve poslove za općinu Kapela. Općina Kapela nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda. Poslove kontrole naplate prihoda obavlja načelnik u skladu s ovlaštenjima. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

Općina Končanica

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Končanica, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Končanica imala je pet zaposlenika. Općina Končanica ima jednog proračunskog korisnika u kojem su koncem 2011. bila tri zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 349 stanovnika, 855 kućanstava i 1 206 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Končanica, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 2.418.557,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 229.915,00 kn ili za 8,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 29,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 24,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Končanica ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 27.

Tablica broj 27

Vlastiti prihodi općine Končanica ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	53.336	46.335	86,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	11.226	8.493	75,7
1.2.	Ostali porezi na robu i usluge	26.638	0	-
1.3.	Porez na promet (porez na potrošnju)	15.472	16.860	109,0
1.4.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	0	20.982	-
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	189.940	90.821	47,8
2.1.	Naknade za koncesiju	7.050	1.800	25,5
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	179.038	88.838	49,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	183	-
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	3.852	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	307	11.224	-
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	307	0	-
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	11.224	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	414.189	355.252	85,8
4.1.	Komunalni doprinos	0	29.013	-
4.2.	Komunalna naknada	414.189	293.199	70,8
4.3.	Naknade za priključak	0	33.040	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	95.727	57.354	59,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	1.129	-
5.2.	Doprinos za šume	55.557	33.213	59,8
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	40.170	23.012	57,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	15.140	32.964	217,7
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	30.766	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	15.140	2.198	14,5
	Ukupno	768.639	593.950	77,3

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 593.950,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 174.689,00 kn ili 22,7%.

Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od komunalne naknade i prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 293.199,00 kn, koji čine 49,4% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 88.838,00 kn, koji čine 15,0% vlastitih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 211.913,00 kn i čine 35,6% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Končanica koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 28.

Tablica broj 28

Potraživanja općine Končanica koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	84.453	176.918	209,5
1.1.	Potraživanja za poreze	7.842	9.702	123,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	4.788	67.520	-
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	71.823	99.696	138,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	18.713	-
	Ukupno	84.453	195.631	231,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 84.453,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 195.631,00 kn, što je za 111.178,00 kn ili 131,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Sva potraživanja iskazana koncem godine su veća u odnosu na početak godine, uglavnom zbog naknadno evidentiranih potraživanja u glavnoj knjizi. Potraživanja koncem godine čine 8,1% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja iznose 18.713,00 kn, a odnose se na potraživanja za prodane stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 176.918,00 kn i u cijelosti su vezana za vlastite prihode te čine 90,4% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Končanica su za 2011. ostvareni u iznosu 593.950,00 kn. Općina Končanica je ostvarila vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine i od komunalnih doprinosa i naknada, te dio prihoda po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Končanica na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina te prirezu porezu na dohodak, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i prireza porezu na dohodak (obračun poslodavca) te rješenja o naplati ostalih poreza. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja trgovačko društvo za upravljanje stambenim zgradama u vlasništvu druge lokalne jedinice na temelju zaključenih ugovora.

Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos, spomenička renta na ukupni prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 176.918,00 kn i čine 90,4% ukupnih potraživanja, te 29,8% ostvarenih vlastitih prihoda. Odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 98.861,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 60.701,00 kn, općinske poreze u iznosu 9.702,00 kn, naknade za koncesije za komunalne djelatnosti u iznosu 5.250,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 1.569,00 kn i doprinos za šume u iznosu 835,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeća do godinu dana iznose 65.182,00 kn, do tri godine iznose 34.867,00 kn, do pet godina iznose 14.658,00 kn, a preko pet godina iznose 1.510,00 kn (komunalna naknada). Općina Končanica nema podatke o rokovima dospelosti potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 60.701,00 kn. Podaci o rokovima dospelosti potraživanja za općinske poreze dobiveni su od Porezne uprave.

Financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da za naplatu prihoda (potraživanja) od komunalne naknade su upućivane samo opomene od strane općine Končanica i odvjetničkog ureda, dok druge mjere naplate i mjere naplate za ostala potraživanja nisu poduzimane, te su pojedina potraživanja od komunalne naknade otišla u zastaru. Tijekom 2011. općina Končanica je za potraživanja za komunalnu naknadu, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknade za koncesije za komunalne djelatnosti i zakup poslovnog prostora upućivala opomene. Najviše opomena je poslano za potraživanja za komunalnu naknadu (207 opomena u iznosu 98.861,00 kn). Druge mjere naplate nisu poduzimane. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeća općina Končanica nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljani obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da su od mjera naplate upućivane samo opomene i da za neka potraživanja nisu poduzimane nikakve mjere naplate, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 9.702,00 kn i čine 20,9% ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke o općinskim porezima iz veljače 2002. i odluke o prijenosu poslova utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe iz prosinca 2006.

Porezna uprava dostavlja općini Končanica skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo. Obveza Porezne uprave da informira općinu Končanica o izdanim rješenjima, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, odlukom nije utvrđena.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Končanica o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Končanica je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim grobnih naknada. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju. Tijekom 2011. općina Končanica nije ostvarila prihode od komunalnog doprinosa, ali je u studenome 2011. (s primjenom od siječnja 2012.) donijela Odluku o komunalnom doprinosu.

Općina Končanica nije ostvarila prihode od grobnih naknada. Na području općine Končanica ima sedam groblja. Općina Končanica je u studenome 2011. donijela odluku o upravljanju grobljima na području općine Končanica, kojom je utvrđeno da grobljima upravlja uprava groblja i da utvrđuje visinu naknade za dodjelu grobnog mjesta i visinu godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta, uz suglasnost općinskog vijeća. Općina Končanica nije imenovala upravu groblja, nije vodila propisane grobne knjige (registar umrlih osoba i grobne očevidnike) i nije donijela odluke o visini naknada za dodjelu grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta. Odredbom članka 16. Zakona o grobljima propisano je da je uprava groblja dužna voditi grobni očevidnik i registar umrlih osoba. Odredbom članka 18. navedenog Zakona propisano je, između ostalog, da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno donijeti propise o uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje. Poslove ukopa na području općine Končanica obavljaju komunalni zaposlenici općine Končanica.

Državni ured za reviziju predlaže imenovati upravu groblja, donijeti uvjete i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje, te voditi propisane grobne knjige, odnosno postupiti u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

Općina Končanica je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda. Baze se ažuriraju uglavnom na temelju primljenih uplata, zaključenih ugovora i prilikom promjena nekih podataka. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Končanica ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Končanica nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Za evidentiranje i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Končanica vode se propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Računalni program ne omogućava vođenje evidencije potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države po rokovima dospelosti. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, po rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja kako bi se osigurao pregled po rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a radi pravovremenog poduzimanja mjera naplate kako bi se izbjegla zastara.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Končanica te poduzimanje mjera naplate obavlja zaposlenica raspoređena na poslovima računovodstva i knjigovodstva u jedinstvenom upravnom odjelu. Općina Končanica nije donijela pisane procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, evidentiranje i naplatu prihoda. Osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda nije imenovana. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Končanica iz raznih područja te informiranje stanovništva uglavnom se provodi putem mrežne stranice općine Končanica. Posebne mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina, usmenim putem i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Končanica nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Končanica.

Općina Nova Rača

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Nova Rača, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Nova Rača je imala devet zaposlenika (pet na neodređeno radno vrijeme, a četiri na određeno radno vrijeme prema programu javnih radova). Općina Nova Rača nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 434 stanovnika, 1 116 kućanstava i 1 500 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Nova Rača, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 4.014.611,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.117.155,00 kn ili za 21,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 33,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 32,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Nova Rača ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 29.

Tablica broj 29

Vlastiti prihodi općine Nova Rača ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	66.947	49.625	74,1
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	36.567	26.091	71,4
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	30.380	23.534	77,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	381.996	330.536	86,5
2.1.	Naknade za koncesiju	10.155	4.818	47,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	311.748	325.552	104,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	60.093	166	0,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe (državne upravne i sudske pristojbe)	2.223	2.070	93,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	467.990	415.067	88,7
4.1.	Komunalni doprinos	0	23.524	-
4.2.	Komunalna naknada	467.990	381.043	81,4
4.3.	Naknade za priključak	0	10.500	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	255.880	122.846	48,0
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	5.905	-
5.2.	Doprinos za šume	61.901	115.742	187,0
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	193.979	1.199	0,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	527.264	375.231	71,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	476.501	323.387	67,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	49.263	51.844	105,2
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	1.500	0	-
	Ukupno	1.702.300	1.295.375	76,1

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.295.375,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 406.925,00 kn ili 23,9%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od doprinosa za šume, drugih prihoda po posebnim propisima, te prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 381.043,00 kn, koji čine 29,4% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 325.552,00 kn ili 25,1% te prihodi od prodaje materijalne imovine u iznosu 323.387,00 kn ili 25,0%. Svi drugi prihodi iznose 265.393,00 kn i čine 20,5% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Nova Rača koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 30.

Tablica broj 30

Potraživanja općine Nova Rača koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	929.036	994.168	107,0
1.1.	Potraživanja za poreze	108.681	118.022	108,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	125.020	176.656	141,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	695.335	699.490	100,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	5.374.374	5.159.114	96,0
3.	Druga potraživanja	152.033	12.248	8,1
	Ukupno	6.455.443	6.165.530	95,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 6.455.443,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 6.165.530,00 kn, što je za 289.913,00 kn ili 4,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnih potraživanja koncem godine, potraživanja u iznosu 4.344.237,00 kn (70,5%) odnose se na dugoročna (nedospjela) potraživanja od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Preostala potraživanja (kratkoročna) iznose 1.821.293,00 kn ili 29,5% ukupnih potraživanja. Od toga, dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 1.763.421,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Nova Rača su za 2011. ostvareni u iznosu 1.295.375,00 kn. Općina Nova Rača ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine i od komunalnih doprinosa i naknada, te dio prihoda po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Nova Rača na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i korištenje javnih površina. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba u privatnom vlasništvu na temelju zaključenih kupoprodajnih ugovora. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos i spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 1.763.421,00 kn i čine 28,6% ukupnih potraživanja, te su za 36,1% veća u odnosu na ostvarene vlastite prihode. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za prodano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države u iznosu 811.576,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 545.287,00 kn i općinske poreze u iznosu 118.022,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospijeaća do godinu dana iznose 505.092,00 kn, do tri godine iznose 519.495,00 kn, do pet godina iznose 310.258,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 428.576,00 kn (komunalna naknada, prodano poljoprivredno zemljište, općinski porezi i drugo). Podatke o potraživanjima prema rokovima dospelosti općina Nova Rača je dobila od Porezne uprave usmenim putem (putem telefona). Sva dospjela potraživanja (osim za prihode od nefinancijske imovine) su veća u odnosu na ostvarene prihode u 2011.

Za naplatu prihoda (potraživanja) poduzimane su razne mjere naplate: upućivane su opomene za prodano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države, pokretane su sudske tužbe i ovrhe (novčana sredstva, pokretnine i nekretnine) putem odvjetnika, a dio potraživanja je naplaćen po isplati naknada za elementarne štete. Ugovor odvjetniku je otkazan u 2012. općina Nova Rača je, uz usmeni pristanak obveznika (koji su ostvarili pravo na naknadu štete od elementarne nepogode) po isplati naknade štete naplaćivala potraživanja koje su obveznici imali prema općini Nova Rača. Na navedeni način općina Nova Rača je naplatila potraživanja od 277 obveznika u iznosu 108.581,00 kn, od čega se najveći dio odnosi na potraživanja od 167 obveznika komunalne naknade u iznosu 57.761,00 kn.

Općina Nova Rača je tijekom 2011. za naplatu dospjelih nenaplaćenih potraživanja obračunavala zatezne kamate za 33 obveznika (komunalne naknade, prihoda od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i naknade od koncesije) u iznosu 229.272,00 kn te za devet obveznika poreza na tvrtku ili naziv u iznosu 1.497,00 kn. Ostalim obveznicima zatezne kamate nisu obračunavane čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da prelaze visinu ostvarenih godišnjih vlastitih prihoda, te da potraživanja starija od tri godine iznose 738.834,00 kn ili 41,9% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeaća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 118.022,00 kn, što je dva puta više u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza za 2011. koji su iznosili 49.625,00 kn. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava. Odlukom o općinskim porezima iz ožujka 2003. utvrđeno je, između ostalog, da obračun i nadzor nad naplatom općinskih poreza provodi jedinstveni upravni odjel općine Nova Rača. U studenom 2007. općina Nova Rača je Poreznoj upravi dostavila odluku o prijenosu poslova vezanih uz općinske poreze. S obzirom da naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, Državni ured za reviziju je mišljenja da je odluku o općinskim porezima potrebno izmijeniti u smislu odredbi obračuna i nadzora općinskih poreza. Porezna uprava dostavlja općini Nova Rača kvartalna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (po vrsti i obveznicima) i drugo.

Obveza Porezne uprave da informira općinu Nova Rača o izdanim rješenjima za naplatu poreza na tvrtke, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, odlukom nije utvrđena.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Nova Rača o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Nova Rača treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

Općina Nova Rača ima 18 poslovnih prostora od čega se sedam poslovnih prostora koristi bez naknade (udruge, ured državne uprave, ustanove, agencija te politička stranka) na temelju odluka poglavarstva uglavnom iz ranijih godina. Političkoj stranci dan je prostor na korištenje bez provedenog natječaja. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Nova Rača je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim poreza na kuće za odmor. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Baze podataka ustrojene su za sve vrste prihoda. Ažuriranje baza podataka provodi se tijekom godine prilikom zaduženja obveznika, kod izdavanja rješenja, dostave obračuna obveznika po ugovorima, potvrdama i druge dokumentacije, te na temelju dostavljenih podataka Porezne uprave. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Nova Rača ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Nova Rača nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Nova Rača vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije).

Računalni sustav općine Nova Rača omogućava vođenje evidencije potraživanja po rokovima dospelosti osim za potraživanja od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za koje općina Nova Rača vodi ručnu analitičku evidenciju.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja kako bi se osigurao pregled po rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Nova Rača te poduzimanje mjera naplate obavlja referent za proračun i financije. Dio poslova koji se odnosi na zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države (priprema dokumentacije za poduzimanje mjera naplate i upućivanje Županijskom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje) obavlja referent za poljoprivredno zemljište i druge poslove. Općina Nova Rača nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda niti je imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također predlaže imenovati osobu zaduženu za kontrolu naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Nova Rača te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem službenog glasnika, mrežne stranice općine Nova Rača te putem oglasnih ploča. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Nova Rača nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Nova Rača.

Općina Rovišće

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Rovišće, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Rovišće je imala tri zaposlenika. Općina Rovišće nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 4 875 stanovnika, 1 389 kućanstava i 1 883 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Rovišće, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 4.064.642,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 568.780,00 kn ili za 12,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 44,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 34,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Rovišće ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 31.

Tablica broj 31

Vlastiti prihodi općine Rovišće ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	88.404	68.407	73,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	10.378	10.506	101,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	35.228	23.803	67,6
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	37.448	32.198	86,0
1.4.	Ostali prihodi od poreza	5.350	1.900	35,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	225.427	246.953	109,5
2.1.	Naknade za koncesiju	10.730	14.970	139,5
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	212.187	230.914	108,8
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.510	1.069	42,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	190.520	179.263	94,1
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	168.813	168.504	99,8
3.2.	Ostale upravne pristojbe i naknade	21.707	3.559	16,4
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	0	7.200	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	603.279	710.196	117,7
4.1.	Komunalni doprinos	0	53.913	-
4.2.	Komunalna naknada	603.279	632.283	104,8
4.3.	Naknade za priključak	0	24.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	187.305	107.767	57,5
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	12.939	16.131	124,7
5.2.	Doprinos za šume	169.984	91.636	53,9
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	4.382	0	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	784.180	87.716	11,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	44.486	32.515	73,1
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	52.994	55.201	104,2
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	686.700	0	-
	Ukupno	2.079.115	1.400.302	67,4

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.400.302,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 678.813,00 kn ili 32,6%. Unutar prihoda od komunalne naknade za 2010. evidentirani su prihodi od komunalnog doprinosa u iznosu 45.476,00 kn i prihodi od naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 11.600,00 kn.

Tijekom 2011. nisu ostvareni prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine što je utjecalo na smanjenje vlastitih prihoda.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 632.283,00 kn, koji čine 45,2% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 230.914,00 kn ili 16,5% te prihodi od općinskih pristojbi i naknada u iznosu 168.504,00 kn ili 12,0%. Svi drugi prihodi iznose 368.601,00 kn i čine 26,3% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Rovišće koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 32.

Tablica broj 32

Potraživanja općine Rovišće koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.004.687	1.948.588	193,9
1.1.	Potraživanja za poreze	1.004.687	121.779	12,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	0	635.841	-
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	0	1.135.548	-
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	55.420	-
2.	Druga potraživanja	1.530	0	-
	Ukupno	1.006.217	1.948.588	193,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.006.217,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 1.948.588,00 kn, što je za 942.371,00 kn ili 93,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 47,9% ukupnih prihoda i primitaka za 2011. U financijskim izvještajima su unutar potraživanja za poreze za 2010. iskazana i druga potraživanja za prihode poslovanja (komunalna naknada 572.125,00 kn, zakup poslovnih prostora 107.394,00 kn, te grobne naknade i druga potraživanja 198.837,00 kn).

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 1.084.087,00 kn i u cijelosti su vezana uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Rovišće su za 2011. ostvareni u iznosu 1.400.302,00 kn. Općina Rovišće ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od komunalnih doprinosa i naknada, te dio prihoda od nefinancijske imovine, po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Rovišće na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku, kuće za odmor i korištenje javnih površina.

Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba na temelju zaključenih ugovora. Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (doprinos za šume, spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 1.084.087,00 kn i čine 77,4% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 620.806,00 kn, grobnu naknadu u iznosu 128.962,00 kn i općinske poreze u iznosu 121.779,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospijeća do godinu dana iznose 359.052,00 kn, do tri godine iznose 271.166,00 kn, do pet godina iznose 158.974,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 173.116,00 kn (komunalna naknada, grobne i druge naknade). Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 121.779,00 kn koja se odnose na općinske poreze, općina Rovišće nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti. S obzirom da su potraživanja za komunalnu naknadu vrijednosno najznačajnija potraživanja (čine 57,3% dospjelih potraživanja), općina Rovišće je tijekom 2011. pokrenula ovršne postupke za naplatu prihoda (potraživanja) za komunalnu naknadu za 125 obveznika u iznosu 365.773,00 kn, od čega se na zatezne kamate odnosi 116.598,00 kn. Za druga dospjela nenaplaćena potraživanja općina Rovišće nije poduzimala mjere naplate. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeća općina Rovišće nije obračunavala zatezne kamate, osim obveznicima komunalne naknade za koje je općina Rovišće pokrenula ovršne postupke, čime su u nepravedni položaj stavljene obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, da potraživanja starija od tri godine iznose 332.090,00 kn ili 30,6% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 121.779,00 kn, što je za 53.372,00 kn ili 78,0% više u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke općinskog vijeća o prijenosu poslova iz 2001. Porezna uprava dostavlja općini Rovišće skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo. Obveza Porezne uprave da informira općinu Rovišće o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, odlukom nije utvrđena. Iz navedenih razloga općina Rovišće nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Rovišće o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Rovišće treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Rovišće je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Rovišće je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se godišnje ažuriraju. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Rovišće ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Rovišće nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka tijekom cijele godine na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, zatim na temelju izvješća komunalnog redara i obilascima na terenu. Revizijom je ocijenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Rovišće vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige). Računalni sustav općine Rovišće omogućava vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti.

Potraživanja koncem 2011. ne prikazuju stvarno stanje, jer se podaci u financijskim izvještajima (Bilanci) razlikuju od podataka u glavnoj knjizi, a potraživanja za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države nisu iskazana u financijskim izvještajima (Bilanci) i glavnoj knjizi. Potraživanja koncem 2011. su prema financijskim izvještajima (Bilanci) iskazana u iznosu 1.135.548,00 kn, a prema glavnoj knjizi u iznosu 794.211,00 kn ili manje za 341.337,00 kn. Potraživanja za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države nisu iskazana u financijskim izvještajima (Bilanci) i glavnoj knjizi, a u pomoćnoj knjizi (analitičkoj evidenciji prema obveznicima) su iskazana u iznosu 873.844,00 kn. Iz navedenog proizlazi da računalni sustav općine Rovišće ne omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige i da se podaci ne usklađuju, pa je povećana mogućnost pogreški pri evidentiranju prihoda i potraživanja.

Odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama) evidentirati sva potraživanja, uskladiti podatke u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama, te unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije).

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Rovišće te poduzimanje mjera naplate obavljaju zaposlenice jedinstvenog upravnog odjela (pročelnica i referentica za financije i računovodstvo). Općina Rovišće nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda, niti je imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

Općina Severin

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Severin, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Severin je imala četiri zaposlenika na neodređeno vrijeme, od čega plaću komunalnog redara sufinanciraju još dvije općine na temelju zaključenog sporazuma. Općina Severin nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 879 stanovnika, 309 kućanstava i 626 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Severin, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 3.094.375,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 84.824,00 kn ili za 2,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 47,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 60,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Severin ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u Tablici broj 33.

Tablica broj 33

Vlastiti prihodi općine Severin ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	7.287	1.881	25,8
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	7.287	1.881	25,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.324.696	1.372.959	103,6
2.1.	Naknade za koncesiju	2.305	2.310	100,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	176.446	138.994	78,8
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.145.945	1.231.655	107,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe	7.442	9.300	125,0
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	7.442	9.300	125,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	84.307	140.879	167,1
4.1.	Komunalni doprinos	1.579	3.386	214,4
4.2.	Komunalna naknada	82.728	90.885	109,9
4.3.	Naknade za priključak	0	46.608	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	176	2.448	-
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	1.381	-
5.2.	Doprinos za šume	176	1.067	606,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	353.545	-
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	353.545	-
	Ukupno	1.423.908	1.881.012	132,1

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.881.012,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 457.104,00 kn ili 32,1%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na ostvarenje prihoda od naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu i od prodaje materijalne imovine (u 2010. navedeni prihodi nisu ostvareni).

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od naknada za korištenje nefinancijske imovine u iznosu 1.231.655,00 kn, koji čine 65,5% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od naknada za koncesije u iznosu 353.545,00 kn, koji čine 18,8% vlastitih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 295.812,00 kn i čine 15,7% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Severin koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 34.

Tablica broj 34

Potraživanja općine Severin koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	309.384	164.717	53,2
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	7.744	905	11,7
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	301.640	155.687	51,6
1.3.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	8.125	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	172.089	-
3.	Druga potraživanja	0	42.000	-
	Ukupno	309.384	378.806	122,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 309.384,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 378.806,00 kn, što je za 69.422,00 kn ili 22,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, te za predujmove i kazne (u 2010. Općina nije imala navedenih potraživanja). Potraživanja koncem godine čine 12,2% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 361.772,00 kn i čine 95,5% ukupnih potraživanja, od čega dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 353.647,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Severin su za 2011. ostvareni u iznosu 1.881.012,00 kn. Općina Severin ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, od komunalnih doprinosa i naknada i od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Severin na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, doprinos za šume, vodni doprinos) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno o obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 353.647,00 kn i čine 93,4% ukupnih potraživanja, te 18,8% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 172.089,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 148.038,00 kn i općinske poreze (porez na potrošnju) u iznosu 24.965,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeca do godinu dana iznose 198.987,00 kn, do tri godine iznose 61.566,00 kn, do pet godina iznose 48.282,00 kn, a preko pet godina iznose 19.847,00 kn (komunalna naknada i zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države).

Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 24.965,00 kn koja se odnose na općinske poreze (porez na potrošnju), Općina nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Severin je tijekom 2011. upućivala opomene i to za potraživanja za komunalnu naknadu, naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu i druge naknade. Druge mjere naplate, kao i mjere naplate za preostala potraživanja (prodano poljoprivredno zemljište i drugo) nisu poduzimane. Financijskom revizijom za 2008. također je utvrđeno da od mjera naplate su upućivane samo opomene, te da su neka potraživanja otišla u zastaru. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospjeća općina Severin nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Iako dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem godine čine svega 18,8% ostvarenih vlastitih prihoda, ali uzimajući u obzir činjenicu da tijekom 2011. i ranijih godina od mjera naplate su upućivane samo opomene, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospjeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Obračun i naplatu poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava, na temelju odluke općinskog vijeća iz 2003. Tijekom 2011. Porezna uprava dostavljala je općini Severin kumulativna kvartalna izvješća o utvrđenim i naplaćenim приходima od poreza na potrošnju, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo. Obveza Porezne uprave da informira općinu Severin o obveznicima koji nisu podmirili svoje dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza te poduzetim mjerama naplate, odlukom nije utvrđena. Iz navedenih razloga općina Severin nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu poreza na potrošnju. Općina Severin u poslovnim knjigama nema evidentirana potraživanja za porez na potrošnju iako prema podacima Porezne uprave potraživanja koncem 2011. iznose 24.965,00 kn. Zbog navedenog, potraživanja koncem godine ne prikazuju stvarno stanje. Prihodi od poreza na potrošnju ostvareni su za 2011. u iznosu 1.881,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže evidentirati potraživanja za porez na potrošnju u poslovnim knjigama. Također predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Severin o obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Severin treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate poreza na potrošnju.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Severin je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim grobnih naknada (koje se naplaćuju od 2012.). Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Severin je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom na temelju prijave korisnika, zaključenih ugovora i sporazuma, idejnih projekata i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Severin ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Severin nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Severin te poduzimanje mjera naplate obavlja zaposlenica na poslovima računovodstvenog referenta u suradnji s pročelnicom jedinstvenog upravnog odjela. Osobe za obavljanje poslova naplate prihoda i kontrole naplate prihoda nisu posebno imenovane, već se poslovi naplate obavljaju u okviru poslova računovodstvenog referenta, a poslovi kontrole naplate u okviru poslova pročelnika. Općina Severin nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Severin te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem službene mrežne stranice općine Severin na Internetu. Posebne mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina, usmenim putem i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Severin nisu provedene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Severin.

Općina Sirač

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Sirač, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Sirač je imala 13 zaposlenika. Općina Sirač nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 178 stanovnika, 871 kućanstava i 1 255 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Sirač, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 6.898.280,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.788.017,00 kn ili za 20,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 22,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 29,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Sirač ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 35.

Tablica broj 35

Vlastiti prihodi općine Sirač ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	39.903	43.959	110,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.257	981	78,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	10.636	13.736	129,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	28.010	29.242	104,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	778.028	199.518	25,6
2.1.	Naknade za koncesiju	531.220	11.000	2,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	150.736	95.337	63,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	96.072	93.181	97,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	383	767	200,3
3.1.	Ostale upravne pristojbe i naknade	383	767	200,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	595.893	756.347	126,9
4.1.	Komunalni doprinos	53.220	38.615	72,6
4.2.	Komunalna naknada	464.413	552.896	119,1
4.3.	Naknade za priključak	78.260	164.836	210,6
5.	Prihodi po posebnim propisima	471.961	687.772	145,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	2.078	2.450	117,9
5.2.	Doprinos za šume	290.066	338.225	116,6
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	179.817	347.097	193,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	21.266	357.491	-
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	11.480	291.210	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	9.786	43.531	444,8
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	22.750	-
	Ukupno	1.907.434	2.045.854	107,3

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 2.045.854,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 138.420,00 kn ili 7,3%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od prodaje materijalne imovine.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 552.896,00 kn, koji čine 27,0% vlastitih prihoda.

Slijede ostali prihodi po posebnim propisima u iznosu 347.097,00 kn ili 17,0% i prihodi od doprinosa za šume u iznosu 338.225,00 kn ili 16,5%. Svi drugi prihodi iznose 807.636,00 kn i čine 39,5% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Sirač koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 36.

Tablica broj 36

Potraživanja općine Sirač koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	630.574	784.605	124,4
1.1.	Potraživanja za poreze	35.930	31.003	86,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	196.091	304.456	155,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	376.843	440.179	116,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	21.710	2.060	9,5
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	0	3.566	-
1.6.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	3.341	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	182.173	140.405	77,1
3.	Druga potraživanja	148.601	161.880	108,9
	Ukupno	961.348	1.086.890	113,1

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 961.348,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 1.086.890,00 kn, što je za 125.542,00 kn ili 13,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina. Potraživanja koncem godine čine 15,8% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja iznose 374.333,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnija potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 135.042,00 kn i doprinosa za šume u iznosu 123.130,00 kn.

Potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 917.790,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 543.457,00 kn i čine 50,0% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Sirač su za 2011. ostvareni u iznosu 2.045.854,00 kn. Općina Sirač ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od komunalni doprinosa i naknada, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Sirač na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na kuće za odmor, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (doprinosa za šume, vodni doprinosa, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina i spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno o obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 543.457,00 kn i čine 50,0% ukupnih potraživanja te 26,6% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 237.588,00 kn i naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 202.879,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeaća do godinu dana iznose 239.349,00 kn, do tri godine iznose 17.902,00 kn, do pet godina iznose 7.925,00 kn, a preko pet godina iznose 8.833,00 kn (porez na tvrtku ili naziv). Općina Sirač nema podataka o rokovima dospelosti potraživanja za komunalnu naknadu i grobne naknade u iznosu 269.448,00 kn.

Tijekom 2011. za naplatu prihoda (potraživanja) općina Sirač je upućivala opomene, dok druge mjere nije poduzimala. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeaća općina Sirač nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeaća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 31.003,00 kn i čine 70,5% ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke općinskog vijeća iz prosinca 2006. Porezna uprava dostavlja općini Sirač skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Sirač o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirjenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Sirač treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili da razmotri mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Sirač je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom koncem godine na temelju zaključenih ugovora. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Sirač ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Sirač nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka tijekom cijele godine na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, te obilascima na terenu. Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Sirač vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno prema vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Računalni sustav općine Sirač omogućava vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti, osim za komunalnu naknadu i grobne naknade (zbog promjene programera). Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, prema rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji osigurava pregled prema rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a radi izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Sirač te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel. Za obavljanje poslova naplate imenovana su dva zaposlenika (stručni suradnik za financije i administrativni tajnik). Općina Sirač nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda, niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Sirač te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se osobnim kontaktom, putem telefona i Interneta, te lokalne radio postaje. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Sirač nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Sirač.

Općina Šandrovac

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Šandrovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Šandrovac je imala četiri zaposlenika. Općina Šandrovac nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 775 stanovnika, 596 kućanstava i 921 stambenu jedinicu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Šandrovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 5.009.759,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.053.647,00 kn ili za 26,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 73,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 60,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Šandrovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 37.

Tablica broj 37

Vlastiti prihodi općine Šandrovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	26.157	23.269	89,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	6.440	5.984	92,9
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	15.717	11.797	75,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	4.000	5.488	137,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.048.935	2.229.924	108,8
2.1.	Naknade za koncesiju	6.418	9.381	146,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	74.284	84.117	113,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.968.233	2.136.426	108,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe	767	0	-
3.1.	Ostale pristojbe i naknade	767	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	508.011	390.756	76,9
4.1.	Komunalni doprinos	10.524	4.625	43,9
4.2.	Komunalna naknada	370.868	331.603	89,4
4.3.	Naknade za priključak	126.619	54.528	43,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	185.167	318.837	172,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	565	2.346	415,2
5.2.	Doprinos za šume	151.873	129.150	85,0
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	32.729	187.341	572,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	149.296	50.066	33,5
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	124.477	24.213	19,5
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	24.819	25.853	104,2
	Ukupno	2.918.333	3.012.852	103,2

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 3.012.852,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 94.519,00 kn ili 3,2%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine (naknade za eksploataciju mineralnih sirovina) i drugih prihoda po posebnim propisima (prihodi za isplatu štete od elementarne nepogode).

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od naknade za korištenje nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) u iznosu 2.136.426,00 kn, koji čine 70,9% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od komunalne naknade u iznosu 331.603,00 kn, koji čine 11,0% vlastitih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 544.823,00 kn i čine 18,1% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Šandrovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 38.

Tablica broj 38

Potraživanja općine Šandrovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	362.581	399.780	110,3
1.1.	Potraživanja za poreze	16.624	18.351	110,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	52.833	64.416	121,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	172.692	246.937	143,0
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	120.432	70.076	58,2
3.	Druga potraživanja	1.595	1.595	100,0
	Ukupno	364.176	401.375	110,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 364.176,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 401.375,00 kn, što je za 37.199,00 kn ili 10,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 8,0% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja koncem 2011. iznose 32.842,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnija potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 18.639,00 kn (za poslovne prostore koja dopijevaju u siječnju 2012.) i naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 12.585,00 kn.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 366.938,00 kn i čine 91,4% ukupnih potraživanja, od čega dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 296.862,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Šandrovac su za 2011. ostvareni u iznosu 3.012.852,00 kn. Općina Šandrovac ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od komunalnih doprinosa i naknada, te dio prihoda od nefinancijske imovine, po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Šandrovac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju i porez na tvrtku ili naziv te porez na kuće za odmor, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i na kuće za odmor. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (prodaja stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba u privatnom vlasništvu na temelju zaključenih ugovora.

Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) i po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos) ovise o obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 296.862,00 kn i čine 74,0% ukupnih potraživanja te 9,9% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 151.243,00 kn i naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 47.923,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeća do godinu dana iznose 104.195,00 kn, do tri godine iznose 63.445,00 kn, do pet godina iznose 46.053,00 kn, a preko pet godina iznose 66.584,00 kn (komunalna naknada, zakup poslovnog prostora i druga potraživanja). Općina Šandrovac nema podataka o rokovima dospelosti potraživanja u iznosu 16.585,00 kn (naknade od drugih koncesija i naknade za groblja).

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Šandrovac je upućivala opomene, dok druge mjere naplate nije poduzimala. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeća općina Šandrovac nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

Iako iskazana potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem godine nisu značajna u odnosu na ostvarene vlastite prihode, ali uzimajući u obzir činjenicu, da osim opomena, druge mjere naplate nisu poduzimane, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 18.351,00 kn i čine 78,9% ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava. Porezna uprava dostavlja općini Šandrovac skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Šandrovac o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirjenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Na taj način bi općina Šandrovac imala saznanja o obveznicima i njihovom dugovanju, te bi bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Šandrovac je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Šandrovac je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava, a za prodane stanove bazu vodi pravna osoba. Baze se ažuriraju uglavnom koncem godine. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Šandrovac ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Šandrovac nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka tijekom cijele godine na temelju prijave korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, zatim na temelju izvješća komunalnog redara i obilascima na terenu. Revizijom je ocijenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Za evidentiranje i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Šandrovac vode se poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje najvećim dijelom osiguravaju podatke pojedinačno prema vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o приходima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Računalni sustav općine Šandrovac omogućava vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti.

Općina Šandrovac je ustrojila analitičke evidencije obveznika za sve vrste potraživanja, osim za obveznike zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i prodaje stanova sa stanarskim pravom. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode, između ostalog, analitička knjigovodstva potraživanja po subjektima. Također je propisano da se posebne pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju voditi ako obveznik izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osigurava potrebne podatke. U tijeku je ustrojavanje analitičke evidencije obveznika za prodano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje analitičke evidencije obveznika zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i kupaca stanova u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Šandrovac te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel. Poslove obračuna i naplate prihoda obavlja viši referent za računovodstvo i financije.

Općina Šandrovac nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Šandrovac te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provodi se putem internetskih stranica te objavom u službenim glasnicima. Posebne mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina, usmenim putem i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Šandrovac nisu provedene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Šandrovac.

Općina Štefanje

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Štefanje, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Štefanje je imala dva zaposlenika. Općina Štefanje nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 020 stanovnika, 675 kućanstava i 957 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Štefanje, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 1.957.476,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 276.122,00 kn ili za 16,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 34,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 26,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Štefanje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 39.

Tablica broj 39

Vlastiti prihodi općine Štefanje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	70.205	71.948	102,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	2.580	5.185	201,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	36.347	37.790	104,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	31.278	28.973	92,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	177.662	156.771	88,2
2.1.	Naknade za koncesiju	6.600	6.600	100,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	171.062	150.171	87,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	6.252	6.338	101,4
3.1.	Ostale upravne pristojbe i naknade	0	337	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	6.252	6.001	96,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	185.043	218.412	118,0
4.1.	Komunalni doprinos	9.598	25.648	267,2
4.2.	Komunalna naknada	143.345	180.264	125,8
4.3.	Naknade za priključak	32.100	12.500	38,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	139.754	55.277	39,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	3.048	2.245	73,7
5.2.	Doprinos za šume	116.536	52.132	44,7
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	20.170	900	4,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.669	14.263	534,4
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	12.679	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	2.669	1.584	59,3
	Ukupno	581.585	523.009	89,9

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 523.009,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 58.576,00 kn ili 10,1%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od doprinosa za šume.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 180.264,00 kn, koji čine 34,5% vlastitih prihoda.

Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 150.171,00 kn ili 28,7% i prihodi od općinskih poreza u iznosu 71.948,00 kn ili 13,7%. Svi drugi prihodi iznose 120.626,00 kn i čine 23,1% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Štefanje koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 40.

Tablica broj 40

Potraživanja općine Štefanje koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	466.944	496.915	106,4
1.1.	Potraživanja za poreze	143.460	139.831	97,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	16.254	19.929	122,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	307.230	337.155	109,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	108.385	94.122	86,8
	Ukupno	575.329	591.037	102,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 575.329,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 591.037 kn, što je za 15.708,00 kn ili 2,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem godine čine 30,2% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja koncem 2011. iznose 115.986,00 kn, a odnose se na potraživanja za prodano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države, prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo i doprinos za šume.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 475.051,00 kn i u cijelosti su vezana za vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Štefanje su za 2011. ostvareni u iznosu 523.009,00 kn. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od nefinancijske imovine i od prodaje nefinancijske imovine te dio prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Štefanje na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na kuće za odmor, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja za ostale općinske poreze. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno o obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 475.051,00 kn i čine 80,4% ukupnih potraživanja, te 90,8% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 261.520,00 kn i općinske poreze u iznosu 139.831,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijanja do godinu dana iznose 33.161,00 kn, do tri godine iznose 10.380,00 kn, do pet godina iznose 14.260,00 kn, a preko pet godina iznose 34.580,00 kn.

Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 382.670,00 kn, koja se odnose na komunalnu naknadu s rokom dospelosti preko godinu dana i općinske poreze, općina Štefanje nema podataka o rokovima dospelosti potraživanja.

Tijekom 2011. općina Štefanje je za naplatu prihoda (potraživanja) upućivala opomene, dok druge mjere naplate nije poduzimala. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeća općina Štefanje nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna i da nisu provođene sve propisane mjere naplate, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 139.831,00 kn, što je za 94,4% više u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava na temelju odluke općinskog vijeća iz prosinca 2001., kojom su preneseni poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe općinskih poreza. Porezna uprava dostavlja općini Štefanje skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Štefanje o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Štefanje treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Štefanje je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Štefanje je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava.

Baze se ažuriraju prigodom svake promjene nekih od elemenata koji utječu na ostvarenje prihoda, a provjera obilascima na terenu se nije provodila. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Štefanje ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Štefanje nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Štefanje vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno prema vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav ne omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Zbog navedenog, općina Štefanje u posebnim programima vodi analitičke evidencije za komunalnu naknadu, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Podaci u navedenim evidencijama se usklađuju s podacima u glavnoj knjizi. Računalni sustav općine Štefanje ne omogućava vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti za komunalnu naknadu, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta te prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Podaci o rokovima dospelosti pojedinih potraživanja se ručno obrađuju. Prema odredbi članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja, između ostalog, prema rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja na način koji osigurava pregled prema rokovima dospelosti, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a radi izbjegavanja zastare. Zbog izbjegavanja mogućih pogreški pri evidentiranju prihoda i potraživanja u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama, također predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije).

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Štefanje te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel. Jedinstveni upravni odjel ima jednog zaposlenika (v. d. pročelnica) koji obavlja sve poslove za potrebe općine Štefanje. Općina Štefanje nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje i naplatu prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Štefanje te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem javnih medija i glasila te na sastancima mjesnih odbora. Mjere informiranja stanovništva putem tiskanih informativnih letaka nisu provedene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Štefanje.

Općina Veliki Grđevac

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Veliki Grđevac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Veliki Grđevac je imala pet zaposlenika na neodređeno vrijeme i 13 na određeno vrijeme (12 zaposlenih u programu pomoć u kući starijim osobama i jednog zaposlenog u programu osobnog asistenta u nastavi). Općina Veliki Grđevac ima jednog proračunskog korisnika u kojem je koncem 2011. bilo troje zaposlenika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 827 stanovnika, 982 kućanstava i 1 566 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Veliki Grđevac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 5.144.151,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 389.347,00 kn ili za 8,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 21,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 26,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Veliki Grđevac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 41.

Tablica broj 41

Vlastiti prihodi općine Veliki Grđevac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	41.815	53.112	127,0
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	20.323	28.060	138,1
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	21.492	25.052	116,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	287.610	267.456	93,0
2.1.	Naknade za koncesiju	15.109	2.326	15,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	245.654	242.903	98,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	22.227	-
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	26.847	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.920	3.181	108,9
3.1.	Ostale upravne pristojbe i naknade	2.791	3.159	113,2
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	129	22	17,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	311.278	441.341	141,8
4.1.	Komunalni doprinos	22.400	76.443	341,3
4.2.	Komunalna naknada	279.487	350.937	125,6
4.3.	Naknade za priključak	9.391	13.961	148,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	351.820	340.236	96,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	2.521	9.411	373,3
5.2.	Doprinos za šume	339.283	325.061	95,8
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	10.016	5.764	57,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	34.706	273.405	787,8
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	3.320	22.440	675,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	31.386	250.965	799,6
	Ukupno	1.030.149	1.378.731	133,8

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.378.731,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 348.582,00 kn ili 33,8%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od prodaje građevinskih objekata i komunalne naknade.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 350.937,00 kn, koji čine 25,5% vlastitih prihoda i prihodi od doprinosa za šume u iznosu 325.061,00 kn, koji čine 23,6% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od prodaje građevinskih objekata u iznosu 250.965,00 kn, koji čine 18,2% vlastitih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 451.768,00 kn i čine 32,7% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Veliki Grđevac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 42.

Tablica broj 42

Potraživanja općine Veliki Grđevac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redn i broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indek s (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.670.071	2.838.476	106,3
1.1.	Potraživanja za poreze	54.603	44.526	81,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.928.162	2.005.267	104,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	687.306	787.563	114,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	0	1.120	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	394.823	368.858	93,4
Ukupno		3.064.894	3.207.334	104,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 3.064.894,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 3.207.334,00 kn, što je za 142.440,00 ili 4,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja najvećim dijelom se odnosi na povećanje potraživanja za prihode po posebnim propisima i za prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Potraživanja koncem godine čine 62,3% prihoda i primitaka u 2011.

Nedospjela potraživanja koncem 2011. iznose 2.398.795,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnija potraživanja za prodano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države u iznosu 1.096.294,00 kn i potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 335.418,00 kn.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 808.539,00 kn, od čega dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 803.264,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Veliki Grđevac su za 2011. ostvareni u iznosu 1.378.731,00 kn. Općina Veliki Grđevac ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od komunalnih doprinosa i naknada, prihode od prodaje nefinancijske imovine te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Veliki Grđevac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije.

Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku ili naziv i porez na kuće za odmor, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Preostali dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (doprinos za šume, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika ili po priljevu sredstava na žiro račun (rasporedu sredstava) i na te prihode općina Veliki Grđevac nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode kocem 2011. iznose 803.264,00 kn i čine 25,0% ukupnih potraživanja te 58,3% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 570.645,00 kn koja čine 71,0% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode. Potom slijede potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 49.051,00 kn i općinske poreze u iznosu 44.835,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeca do godinu dana iznose 235.545,00 kn, do tri godine iznose 243.941,00 kn, do pet godina iznose 268.108,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 10.835,00 kn. Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 44.835,00 kn koja se odnose na općinske poreze, općina Veliki Grđevac nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Tijekom 2011. za naplatu prihoda (potraživanja) općina Veliki Grđevac je upućivala opomene i opomene pred tužbu. Upućene su 423 opomene u iznosu 373.362,00 kn, od čega je obveznicima komunalne naknade upućeno 397 opomena u iznosu 264.654,00 kn. Druge mjere naplate nisu poduzimane. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Tijekom 2011. općina Veliki Grđevac je otpisala potraživanja u iznosu 113.709,00 kn (zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države 95.887,00 kn zbog nemogućnosti uvođenja zakupaca u posjed i komunalna naknada 17.822,00 kn korisnicima socijalne skrbi). Porezna uprava otpisala je potraživanja za općinske poreze u iznosu 6.015,00 kn zbog zastare, na temelju odluke Porezne uprave. Općina Veliki Grđevac nije propisala kriterije i procedure za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpisa potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeca općina Veliki Grđevac nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da nisu provođene sve propisane mjere naplate i da potraživanja starija od tri godine iznose 278.943,00 kn ili 34,7% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu.

Isto tako predlaže obračun i naplatu zatezних kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospjeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 44.526,00 kn, što je u visini ostvarenih godišnjih prihoda od općinskih poreza. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke vijeća iz prosinca 2001. i izmjena odluke iz srpnja 2007. Porezna uprava dostavlja općini Veliki Grđevac skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Veliki Grđevac o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Veliki Grđevac treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Veliki Grđevac je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Veliki Grđevac je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom na temelju prijave korisnika, zaključenih ugovora, izdanih rješenja i druge dokumentacije ovisno o vrsti prihoda. Provjera baze podataka na temelju obilazaka na terenu nije provođena. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Veliki Grđevac ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Veliki Grđevac nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Veliki Grđevac vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno prema vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije). Podaci o potraživanjima prema rokovima dospelosti se obrađuju ručno, jer računalni program ne omogućava vođenje evidencija potraživanja prema rokovima dospelosti.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja kako bi se osigurao pregled prema rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Veliki Grđevac te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel odnosno odsjek za računovodstvo i financije, koji ima jednog zaposlenog (viši referent za računovodstvo i financije). Općina Veliki Grđevac nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

Općina Velika Pisanica

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Velika Pisanica, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Velika Pisanica je imala četiri zaposlenika. Općina Velika Pisanica nema proračunske korisnike. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 774 stanovnika, 618 kućanstava i 950 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Velika Pisanica, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 4.907.683,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 890.023,00 kn ili za 15,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 10,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 8,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Velika Pisanica ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 43.

Tablica broj 43

Vlastiti prihodi općine Velika Pisanica ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	14.489	15.680	108,2
1.1.	Ostali porezi na robu i usluge	7.995	10.245	128,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	6.494	5.435	83,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	104.951	111.202	106,0
2.1.	Naknade za koncesiju	9.505	4.858	51,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	74.748	79.809	106,8
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	20.698	26.535	128,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.073	0	-
3.1.	Ostale upravne pristojbe i naknade	1.073	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	164.673	164.615	100,0
4.1.	Komunalni doprinos	4.509	15.152	336,0
4.2.	Komunalna naknada	139.164	130.797	94,0
4.3.	Naknade za priključak	21.000	18.666	88,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	229.973	107.522	46,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	947	1.864	196,8
5.2.	Doprinos za šume	218.176	94.258	43,2
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	10.850	11.400	105,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	107.185	39.221	36,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	70.271	770	1,1
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	36.914	38.451	104,2
	Ukupno	622.344	438.240	70,4

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 438.240,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 184.104,00 kn ili 29,6%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od doprinosa za šume.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 130.797,00 kn, koji čine 29,8% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od doprinosa za šume u iznosu 94.258,00 kn ili 21,5% te prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 79.809,00 kn ili 18,2%.

Svi drugi prihodi iznose 133.376,00 kn i čine 30,5% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Velika Pisanica koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 44.

Tablica broj 44

Potraživanja općine Velika Pisanica koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	250.064	232.044	92,8
1.1.	Potraživanja za poreze	12.576	16.912	134,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	6.825	10.168	149,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	230.163	204.964	89,1
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	500	0	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	593.051	591.940	99,8
3.	Druga potraživanja	455	1.352	297,1
	Ukupno	843.570	825.336	97,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 843.570,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 825.336,00 kn, što je za 18.234,00 kn ili 2,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem godine, potraživanja u iznosu 588.614,00 kn ili 71,3% se odnose na nedospjela potraživanja za prodaju građevinskog zemljišta u poslovnoj zoni. Preostala potraživanja iznose 236.722,00 kn, od čega dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 229.681,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Velika Pisanica su za 2011. ostvareni u iznosu 438.240,00 kn. Općina Velika Pisanica ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine i prihode od komunalnih doprinosa i naknada, te dio prihoda po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Velika Pisanica na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju i porez na tvrtku ili naziv, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (prodani stanovi na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba u privatnom vlasništvu na temelju zaključenih kupoprodajnih ugovora. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, vodni doprinos, spomenička renta na ukupan prihod) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika ili po priljevu sredstava na žiro račun (rasporedu sredstava) i na te prihode općina Velika Pisanica nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 229.681,00 kn i čine 27,8% ukupnih potraživanja te 52,4% ostvarenih vlastitih prihoda. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 194.880,00 kn ili 84,8%.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeca do godinu dana iznose 56.503,00 kn, do tri godine iznose 107.430,00 kn, do pet godina iznose 52.100,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 8.866,00 kn. Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 4.782,00 kn koja se odnose na zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, općina Velika Pisanica nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti. Podatke o rokovima dospelosti potraživanja za općinske poreze općina Velika Pisanica je dobila na traženje od Porezne uprave.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Velika Pisanica je tijekom 2010. i 2011. upućivala opomene, dok druge mjere naplate nije poduzimala. Tijekom 2011. upućene su 243 opomene u iznosu 250.375,00 kn. Najviše opomena (234) upućeno je obveznicima komunalne naknade u iznosu 242.375,00 kn. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeca općina Velika Pisanica nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljene obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da tijekom 2011. i ranijih godina nisu provedene sve propisane mjere naplate, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeca kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 16.912,00 kn, što je u visini ostvarenih godišnjih prihoda od općinskih poreza. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke i izmjena odluke o općinskim porezima koje je donijelo općinsko vijeće u travnju i prosincu 2010. Porezna uprava dostavlja općini Velika Pisanica skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Velika Pisanica o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Velika Pisanica treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Velika Pisanica je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim poreza na kuće za odmor. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Velika Pisanica je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom jednom godišnje. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Velika Pisanica ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Velika Pisanica nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka tijekom cijele godine na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, zatim na temelju izvješća komunalnog redara i obilascima na terenu. Revizijom je ocijenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Velika Pisanica te poduzimanje mjera naplate obavlja zaposlenica jedinstvenog upravnog odjela (referentica za računovodstvo i financije). Općina Velika Pisanica nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Velika Pisanica te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provodi se na sastancima mjesnih odbora i putem službene mrežne stranice općine Velika Pisanica na Internetu. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Velika Pisanica nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Velika Pisanica.

Općina Velika Trnovitica

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Velika Trnovitica, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Velika Trnovitica je imala četiri zaposlenika, od čega dvoje na određeno vrijeme u programu javnih radova. Općina Velika Trnovitica nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 373 stanovnika, 452 kućanstava i 696 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Velika Trnovitica, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 1.977.662,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 91.473,00 kn ili za 4,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 37,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 55,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Velika Trnovitica ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 45.

Tablica broj 45

Vlastiti prihodi općine Velika Trnovitica ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	18.796	20.480	109,0
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	8.889	9.877	111,1
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	9.907	10.603	107,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	197.600	223.936	113,3
2.1.	Naknade za koncesiju	710	1.905	268,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	196.890	222.031	112,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	276	153	55,4
3.1.	Ostale upravne pristojbe i naknade	276	153	55,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	160.127	111.694	69,8
4.1.	Komunalni doprinos	11.313	5.010	44,3
4.2.	Komunalna naknada	148.814	106.684	71,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	241.303	699.045	289,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.819	13.955	239,8
5.2.	Doprinos za šume	114.509	66.842	58,4
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	120.975	618.248	511,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	147.425	43.410	29,4
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	147.425	43.410	29,4
	Ukupno	765.527	1.098.718	143,5

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 1.098.718,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 333.191,00 kn ili 43,5%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast drugih prihoda od jamčevina za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su ostali prihodi po posebnim propisima u iznosu 618.248,00 kn, koji čine 56,3% vlastitih prihoda, od čega prihodi od jamčevina za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države iznose 481.744,00 kn. Slijede prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 222.031,00 kn, koji čine 20,2% vlastitih prihoda.

Svi drugi prihodi iznose 258.439,00 kn i čine 23,5% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Velika Trnovitica koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 46.

Tablica broj 46

Potraživanja općine Velika Trnovitica koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	599.821	465.722	77,6
1.1.	Potraživanja za poreze	31.941	19.814	62,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	32.459	61.470	189,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	535.421	384.438	71,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	51.810	8.400	16,2
3.	Druga potraživanja	85.339	0	-
	Ukupno	736.970	474.122	64,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 736.970,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 474.122,00 kn, što je za 262.848,00 kn ili 35,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za komunalnu naknadu i potraživanja za sufinanciranje mještana za asfaltiranje ceste. Potraživanja koncem godine čine 24,0% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Sva iskazana potraživanja koncem godine su dospjela i vezana su uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Velika Trnovitica su za 2011. ostvareni u iznosu 1.098.718,00 kn. Općina Velika Trnovitica ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Velika Trnovitica na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju i porez na tvrtku ili naziv, naplatu obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos) ovise o uplati odnosno obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Iskazana potraživanja koncem 2011 u iznosu 474.122,00 kn su dospjela i vezana su uz vlastite prihode. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 350.616,00 kn i čine 74,0% ukupnih potraživanja. Slijede potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 61.470,00 kn, potraživanja za naknadu za korištenje odlagališta otpada (ekološka renta) u iznosu 32.921,00 kn i druga potraživanja u iznosu 29.115,00 kn. Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode s rokom dospijeaća do godinu dana iznose 133.818,00 kn, do tri godine iznose 145.536,00 kn, do pet godina iznose 130.412,00 kn, a preko pet godina iznose 44.542,00 kn.

Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 19.814,00 kn koja se odnose na općinske poreze, općina Velika Trnovitica nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Velika Trnovitica je upućivala opomene i putem odvjetnice opomene pred ovrhu (za komunalnu naknadu, po nalogu općine Velika Trnovitica i danju punomoći), dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Tijekom 2011. upućeno je 149 opomena u iznosu 387.256,00 kn, od čega je najviše opomena upućeno za komunalnu naknadu.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 138.446,00 kn (od mještana za sufinanciranje asfaltiranja ceste 82.100,00 kn, komunalna naknada 38.288,00 kn i općinski porezi 18.058,00 kn). Potraživanja od mještana i za komunalnu naknadu su otpisana na temelju odluka općinskog vijeća prema prijedlozima mjesnih odbora. Otpisana potraživanja od mještana odnose se na potraživanja iz 2001. za cestu koja nije asfaltirana. Općina Velika Trnovitica nije propisala kriterije i procedure za otpis potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospjeća općina Velika Trnovitica nije obračunavala zatezne kamate čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da nisu provođene sve propisane mjere naplate i da potraživanja starija od tri godine iznose 174.954,00 kn ili 36,9% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospjeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 19.814,00 kn i čine 96,7% ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju dane suglasnosti općinskog vijeća iz prosinca 2001. kojom su preneseni poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe općinskih poreza. Porezna uprava dostavlja općini Velika Trnovitica skupna tromjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, te je za 2011. dostavila podatke o vrstama poduzetih mjera naplate (74 opomene, tri ovrhe na novčanim sredstvima, a dva predmeta poslana u drugu fazu ovrhe). Porezna uprava ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate po obveznicima i drugo. Porezna uprava je u 2011. otpisala potraživanja za općinske poreze u iznosu 18.058,00 kn zbog zastare, što čini 88,2% ostvarenih prihoda od općinskih poreza u 2011. općina Velika Trnovitica nema saznanja je li Porezna uprava iskoristila sve zakonske mogućnosti za prisilnu naplatu potraživanja prije nego što su navedena potraživanja otišla u zastaru.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Velika Trnovitica o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Velika Trnovitica treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Velika Trnovitica je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati, osim grobnih naknada. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju, osim poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih površina.

Tijekom 2011. nisu ostvareni prihodi od poreza na kuće za odmor i korištenja javnih površina iako je općina Velika Trnovitica odukom o općinskim porezima iz 2001. utvrdila razrez i naplatu navedenih poreza. Prema obrazloženju zaposlenice općine Velika Trnovitica, obveznici navedenih poreza nisu utvrđeni, jer za zakup javnih površina nema interesenata i na području općine Velika Trnovitica nema evidentiranih kuća za odmor.

Općina Velika Trnovitica nije ostvarila prihode od grobnih naknada. Na području općine Velika Trnovitica nalaze se tri groblja. Općina Velika Trnovitica je odlukom vijeća iz 1998. za upravu groblja imenovala mjesne odbore. Prema odredbi članka 10. Zakona o grobljima, grobljem upravlja pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisom (uprava groblja). Odluke o visini naknada za dodjelu grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta nisu donesene. Odredbom članka 18. Zakona o grobljima propisano je, između ostalog, da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno donijeti propise o uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje. Općina Velika Trnovitica je ustrojila propisane grobne knjige (grobni očevidnik i registar umrlih osoba), koje nisu ažurirane. Odredbom članka 16. Zakona o grobljima je utvrđeno da je uprava groblja dužna voditi grobni očevidnik i registar umrlih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti uvjete i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje grobnog mjesta, ažurirati propisane grobne knjige, odnosno upravljanje grobljima urediti u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

Financijskom revizijom za 2010. utvrđeno je da odluka o komunalnoj naknadi nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu roka donošenja rješenja, utvrđivanja izvora sredstva za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođenja i načinu izračuna visine komunalne naknade. Općina Velika Trnovitica je u kolovozu 2011. donijela novu odluku o komunalnoj naknadi. Navedenom odlukom utvrđeno je, između ostalog, da se godišnja komunalna naknada plaća u jednokratno. Izdanim rješenjima također je utvrđen godišnji iznos komunalne naknade, što nije su skladu s odredbom članka 23. stavak 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojem se rješenjem o komunalnoj naknadi utvrđuje visina komunalne naknade po m² obračunske površine, obračunska površina i mjesečni iznos komunalne naknade.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti odluku o komunalnoj naknadi s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te obračun i naplatu komunalne naknade u skladu s navedenim Zakonom.

Općina Velika Trnovitica je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom godišnje, a za komunalnu naknadu na temelju prijave korisnika. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Velika Trnovitica ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Velika Trnovitica nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Državni ured za reviziju predlaže ažurirati baze podataka tijekom cijele godine na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, zatim na temelju izvješća komunalnog redara i obilascima na terenu. Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno nanačin kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Velika Trnovitica vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno prema vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), te vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti, osim za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za koje se ručno vodi evidencija obveznika prema rokovima dospelosti potraživanja. Navedena evidencija se tromjesečno usklađuje s glavnom knjigom.

Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), te na način koji osigurava pregled prema rokovima dospelosti kod svih vrsta potraživanja.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Velika Trnovitica te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel. Jedinstveni upravni odjel ima jednog zaposlenika (računovodstveni referent) koji obavlja sve poslove za potrebe općine Velika Trnovitica. Općina Velika Trnovitica nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Velika Trnovitica te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem oglasnih ploča u naseljima općine Velika Trnovitica i službene mrežne stranice općine Velika Trnovitica na Internetu. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka, novina i drugo) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Velika Trnovitica nisu provođene. Bolje i sustavno provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Velika Trnovitica.

Općina Veliko Trojstvo

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Veliko Trojstvo, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Veliko Trojstvo je imala 18 zaposlenika, od čega 12 na određeno vrijeme u programu pomoć u kući. Općina Veliko Trojstvo nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 731 stanovnika, 994 kućanstava i 1 721 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Veliko Trojstvo, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 14.026.109,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 5.324.445,00 kn ili za 61,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 36,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 22,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Veliko Trojstvo ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 47.

Tablica broj 47

Vlastiti prihodi općine Veliko Trojstvo ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	70.147	64.700	92,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	31.224	32.624	104,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	18.717	12.425	66,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	20.206	19.651	97,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.879.382	2.030.868	108,1
2.1.	Naknade za koncesiju	18.690	4.087	21,9
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.860.692	2.026.781	108,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.610	4.293	266,6
3.1.	Ostale upravne pristojbe i naknade	1.610	4.293	266,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.016.360	881.189	86,7
4.1.	Komunalni doprinos	34.903	38.559	110,5
4.2.	Komunalna naknada	709.298	708.684	99,9
4.3.	Naknade za priključak	272.159	133.946	49,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	163.925	129.851	79,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	7.988	10.642	133,2
5.2.	Doprinos za šume	155.937	119.209	76,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	34.746	36.194	104,2
6.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	34.746	36.194	104,2
	Ukupno	3.166.170	3.147.095	99,4

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 3.147.095,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 19.075,00 kn ili 0,6%. Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od naknade za korištenje nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju nafte i zemnog plina) u iznosu 2.026.781,00 kn, koji čine 64,4% vlastitih prihoda. Slijede prihodi od komunalne naknade u iznosu 708.684,00 kn ili 22,5%. Svi drugi prihodi iznose 411.630,00 kn i čine 13,1% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Veliko Trojstvo koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 48.

Tablica broj 48

Potraživanja
općine Veliko Trojstvo koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	848.397	710.317	83,7
1.1.	Potraživanja za poreze	103.927	103.605	99,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	178.112	136.597	76,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	558.678	462.515	82,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	7.680	7.600	99,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	14.388	34.068	236,8
3.	Druga potraživanja	12.236	1.721	14,1
	Ukupno	875.021	746.106	85,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 875.021,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 746.106,00 kn, što je za 128.915,00 kn ili 14,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje se odnosi na pad potraživanja za prihode po posebnim propisima te drugih potraživanja. Potraživanja koncem godine čine 5,3% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja iznose 305.930,00 kn od čega se najveći dio u iznosu 136.263,00 kn odnosi na potraživanja za naknadu za eksploataciju nafte i zemnog plina.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 440.176,00 kn i u cijelosti su vezana uz vlastite prihode.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Veliko Trojstvo su za 2011. ostvareni u iznosu 3.147.095,00 kn. Općina Veliko Trojstvo ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od komunalnih doprinosa i naknada, te dio prihoda od nefinancijske imovine, po posebnim propisima i od prodaje nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Veliko Trojstvo na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za općinske poreze koji se odnose na porez na tvrtku ili naziv, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina, naplatu obavlja Porezna uprava na temelju rješenja o porezu na tvrtku, porezu na kuće za odmor i korištenje javnih površina. Za dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine (prodaja stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba u privatnom vlasništvu na temelju zaključenih ugovora. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos) i od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, spomenička renta na ukupan prihod) ovise u nekim slučajevima o uplati obveznika, odnosno o obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 440.176,00 kn i čine 59,0% ukupnih potraživanja te 14,0% ostvarenih vlastitih prihoda.

Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 186.153,00 kn, naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 133.296,00 kn i općinske poreze u iznosu 103.605,00 kn. Dospjela potraživanja s rokom dospijeća do godinu dana iznose 83.490,00 kn, do tri godine iznose 208.969,00 kn, do pet godina iznose 99.560,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 48.157,00 kn (komunalna naknada, općinski porezi i mjesni samodoprinos). Podatke o rokovima dospelosti potraživanja za općinske poreze općina Veliko Trojstvo je dobila na traženje od Porezne uprave.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Veliko Trojstvo je upućivala opomene za komunalnu naknadu, te putem odvjetnika druge mjere naplate. Odvjetnik je mjere naplate provodio na temelju zaključenog ugovora iz 2004. i nekoliko dodataka ugovoru, te na temelju dane punomoći. U danoj punomoći je navedeno, između ostalog, da odvjetnik u provedbi postupka naplate ima pravo primati novac i novčane vrijednosti te da o tome izdaje potvrde. Prema izvješću odvjetnika, tijekom 2011. vođeno je 18 postupaka prisilne naplate, od kojih je pet još u tijeku (listopad 2012.). U većini slučajeva postupci su se vodili za naplatu dugovanja po ugovorima o sufinanciranju mještana (modernizacija i održavanje cesta, izgradnja vodovodne mreže), te naplatu naknade za priključak na komunalnu infrastrukturu. Odvjetnik je općini Veliko Trojstvo dostavio i tri predmeta u kojima je zastupao općinu Veliko Trojstvo. Od toga, u dva predmeta (sudska nagodba, rješenje o ovrsi) navedeno je da je tuženik obavezan svoj dug podmiriti odnosno zaplijenjena sredstva uplatiti na žiro račun punomoćnika odnosno odvjetnika.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 5.690,00 kn (naknada za priključak na komunalnu infrastrukturu 4.000,00 kn, općinski porezi 1.480,00 kn i komunalni doprinos 210,00 kn). Potraživanja za naknadu za priključak i komunalni doprinos su otpisana na temelju odluke načelnika, a porez na tvrtku na temelju obavijesti Porezne uprave o otpisu duga. Općina Veliko Trojstvo nije propisala kriterije i procedure za otpis općinskih poreza i drugih potraživanja. Skreće se pažnja da je Vlada Republike Hrvatske u 2012. donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja. Navedena Uredba odnosi se na državu i lokalne jedinice.

Obveznicima koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeća općina Veliko Trojstvo nije obračunavala zatezne kamate, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja i da potraživanja starija od tri godine iznose 147.717,00 kn ili 33,6% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Isto tako predlaže obračun i naplatu zateznih kamata svim obveznicima koji nisu podmirili svoje obveze u rokovima dospijeća kako bi naplata prihoda bila učinkovitija. Državni ured za reviziju je mišljenja da punomoć dana odvjetniku ne bi trebala sadržavati pravo odvjetnika na primanje novca od obveznika koji podmiruju svoja dugovanja prema općini Veliko Trojstvo, već da obveznici svoja dugovanja podmiruju isključivo uplatom na račun općine Veliko Trojstvo.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 103.605,00 kn i veća su za 60,1% u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza za 2011. Obračun i naplatu općinskih poreza obavlja Porezna uprava, na temelju odluke iz listopada 2001. i izmjene odluke iz prosinca 2002.

Porezna uprava dostavlja općini Veliko Trojstvo skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a ne dostavlja analitičke podatke o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Veliko Trojstvo o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Veliko Trojstvo treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili razmotriti mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Veliko Trojstvo je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Veliko Trojstvo je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze i prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava, a za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo bazu vodi pravna osoba u privatnom vlasništvu. Baze se ažuriraju uglavnom godišnje, osim komunalne naknade koja se ažurira na temelju rješenja o nasljeđivanju i darivanju nekretnina, kupoprodajnih ugovora i druge dokumentacije. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Veliko Trojstvo ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Veliko Trojstvo nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocjenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Računovodstvene evidencije potraživanja

Općina Veliko Trojstvo vodi propisane poslovne knjige (glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige) koje osiguravaju podatke pojedinačno prema vrstama prihoda i potraživanja. Računalni sustav omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije), te vođenje evidencije potraživanja prema rokovima dospelosti. Prema podacima iz Porezne uprave, potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 146.801,00 kn, što je za 43.196,00 kn ili 41,7% više u odnosu iskazana potraživanja u poslovnim knjigama općine Veliko Trojstvo.

Državni ured za reviziju predlaže kontinuirano usklađivati podatke o općinskim porezima s podacima iz Porezne uprave.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Veliko Trojstvo te poduzimanje mjera naplate obavlja jedinstveni upravni odjel. Jedinstveni upravni odjel ima pet zaposlenika, a poslove obračuna i naplate prihoda obavljaju dva zaposlenika (viši referent za financije i računovodstvo te referent za knjigovodstvo i blagajnu). Općina Veliko Trojstvo nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda, niti je imenovana osoba zadužena za obavljanje kontrole naplate prihoda. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati o postupanju s potraživanjima. Također, predlaže imenovati osobu zaduženu za obavljanje kontrole naplate prihoda, odnosno navedene poslove utvrditi opisom postojećih radnih mjesta.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Veliko Trojstvo te informiranje stanovništva o značaju i namjeni pojedinih proračunskih prihoda provode se putem oglasnih ploča u naseljima općine Veliko Trojstvo, službene mrežne stranice općine Veliko Trojstvo na Internetu i usmenom komunikacijom. Druge mjere informiranja stanovništva (putem tiskanih informativnih letaka i novina) o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Veliko Trojstvo nisu provedene.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Veliko Trojstvo.

Općina Zrinski Topolovac

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine Zrinski Topolovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Zrinski Topolovac je imala dva zaposlenika. Općina Zrinski Topolovac nema proračunskih korisnika. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 896 stanovnika, 260 kućanstava i 391 stambenih jedinica.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Zrinski Topolovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 1.041.125,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 686.153,00 kn ili za 39,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 51,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 31,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Zrinski Topolovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 49.

Tablica broj 49

Vlastiti prihodi općine Zrinski Topolovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	7.122	5.933	83,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	3.494	3.143	90,0
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	3.628	2.790	76,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	20.912	26.312	125,8
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	20.912	26.312	125,8
3.	Komunalni doprinosi i naknade	41.521	156.598	377,2
3.1.	Komunalni doprinos	0	2.783	-
3.2.	Komunalna naknada	41.521	153.815	370,5
4.	Prihodi po posebnim propisima	808.264	118.404	14,6
4.1.	Doprinos za šume	47.284	3.186	6,7
4.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	760.980	115.218	15,1
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	14.985	17.703	118,1
5.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	14.985	17.703	118,1
	Ukupno	892.804	324.950	36,4

Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 324.950,00 kn, što je u odnosu na 2010. manje za 567.854,00 kn ili 63,4%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad ostalih prihoda po posebnim propisima.

Vrijednosno najznačajniji vlastiti prihodi za 2011. su prihodi od komunalne naknade u iznosu 153.815,00 kn, koji čine 47,3% vlastitih prihoda. Slijede ostali prihodi po posebnim propisima u iznosu 115.218,00 kn ili 35,5% (od čega se najveći dio odnosi na prihode iz državnog proračuna za izbore 61.886,00 kn i prihode od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za javne radove 47.576,00 kn). Svi drugi prihodi iznose 55.917,00 kn i čine 17,2% vlastitih prihoda.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Zrinski Topolovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 50.

Tablica broj 50

Potraživanja
općine Zrinski Topolovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	542.737	602.333	111,0
1.1.	Potraživanja za poreze	27.612	25.453	92,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	17.800	191.929	-
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	441.095	372.716	84,5
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	0	12.235	-
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	56.230	0	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	29.762	-
3.	Druga potraživanja	0	8.448	-
	Ukupno	542.737	640.543	118,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 542.737,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 640.543,00 kn, što je za 97.806,00 kn ili 18,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za prihode od imovine (zatezne kamate na dospjela nenaplaćena potraživanja). Potraživanja koncem godine čine 61,5% ukupnih prihoda i primitaka za 2011.

Nedospjela potraživanja koncem 2011. iznose 29.762,00 kn, a odnose se na potraživanja za prodani stan na kojem je postojalo stanarsko pravo iz ranijih godina.

Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 610.781,00 kn i čine 95,4% ukupnih potraživanja, od čega dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 601.626,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate vlastitih prihoda

Vlastiti prihodi općine Zrinski Topolovac su za 2011. ostvareni u iznosu 324.950,00 kn. Općina Zrinski Topolovac ostvaruje vlastite prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine i od komunalnih doprinosa i naknada, te dio prihoda po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Zrinski Topolovac na temelju ugovora, rješenja, cjenika i druge dokumentacije.

Za općinske poreze koji se odnose na porez na kuće za odmor i porez na tvrtku ili naziv, naplatu obavlja Porezna uprava izdavanjem rješenja. Za prihode od prodaje nefinancijske imovine (prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo) naplatu obavlja pravna osoba u privatnom vlasništvu na temelju zaključenih ugovora. Preostali dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume) ovisi o obračunu obveznika, na temelju kojih se evidentiraju potraživanja.

Dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode koncem 2011. iznose 601.626,00 kn i čine 93,9% ukupnih potraživanja te su za 85,1% veća u odnosu na ostvarene vlastite prihode. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 345.884,00 kn i zatezne kamate u iznosu 160.822,00 kn.

Dospjela potraživanja s rokom dospijeca do godinu dana iznose 236.182,00 kn, do tri godine iznose 129.754,00 kn, do pet godina iznose 102.925,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 95.076,00 kn (uglavnom komunalna naknada). Za preostala dospjela potraživanja u iznosu 37.689,00 kn koja se odnose na općinske poreze i sufinanciranje mještana općina Zrinski Topolovac nema podataka o potraživanjima prema rokovima dospelosti.

Tijekom 2011. općina Zrinski Topolovac je poduzimala mjere naplate samo putem pravne osobe. Općina Zrinski Topolovac je u veljači 2011. dala punomoć i zaključila ugovor s pravnom osobom za obavljanje računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti te pravno savjetovanje o obavljanju poslova naplate svih potraživanja za razdoblje od 1996. do 2011. Tijekom 2011. pravna osoba je poslala 162 opomene u iznosu 356.283,00 kn koje se najvećim dijelom odnose na potraživanja za komunalnu naknadu (za 142 obveznika obračunate su zatezne kamate 236.517,00 kn). Druge mjere naplate nisu poduzimane. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Obveznicima komunalne naknade koji su svoje obveze podmirivali nakon rokova dospijeca, pravna osoba je obračunavala zatezne kamate. Ostalim obveznicima zatezne kamate nisu obračunavane, čime su u nepravedni položaj stavljeni obveznici koji uredno podmiruju dospjele obveze, a osim toga, obračunom zateznih kamata povećava se i vjerojatnost naplate prihoda u rokovima dospelosti.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da prelaze visinu ostvarenih godišnjih vlastitih prihoda, da nisu provođene sve propisane mjere naplate, te da potraživanja starija od tri godine iznose 198.001,00 kn ili 32,9% dospjelih potraživanja vezanih uz vlastite prihode, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose godine 25.453,00 kn, što je četiri puta više u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza za 2011. (5.933,00 kn). Obračun i nadzor nad naplatom općinskih poreza obavlja Porezna uprava na temelju odluke općinskog vijeća iz 2002. i izmjena odluke iz 2006. Porezna uprava dostavlja općini Zrinski Topolovac skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate (prema vrsti i obveznicima) i drugo ne dostavlja.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se ugovorila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira općinu Zrinski Topolovac o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate. Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Zrinski Topolovac treba uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom ili da razmotri mogućnost preuzimanja navedenih poslova od Porezne uprave, radi učinkovitije naplate općinskih poreza.

- Zakonska regulativa i baze podataka

Općina Zrinski Topolovac je donijela akte o naplati prihoda koji se prema zakonskim odredbama moraju i mogu ostvarivati. Svi prihodi za koje su doneseni akti o njihovom ubiranju se naplaćuju.

Općina Zrinski Topolovac je ustrojila baze podataka za sve vrste prihoda, osim za općinske poreze i grobne naknade. Za općinske poreze bazu podataka vodi Porezna uprava. Baze se ažuriraju uglavnom na temelju zaključenih ugovora, izdanih rješenja i druge dokumentacije, te koncem godine. Pri ustrojavanju i vođenju baze podataka o obveznicima otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druga nadležna tijela (Porezna uprava, MUP, Općinski sud). Također, u pojedinim slučajevima općina Zrinski Topolovac ne raspolaže točnim podacima o obveznicima komunalne naknade, zbog nepravodobnog prijavljivanja promjene vlasnika odnosno korisnika. Iz navedenih razloga općina Zrinski Topolovac nije u mogućnosti voditi cjelovitu i vjerodostojnu bazu podataka.

Revizijom je ocijenjeno da bi baza podataka o obveznicima bila ažurnija, a u skladu s navedenim i naplata prihoda učinkovitija, kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, odnosno na način kako je to određeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela.

- Organizacija i kontrola naplate prihoda

Obračun i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Zrinski Topolovac obavlja zaposlenica jedinstvenog upravnog odjela koja obavlja i sve poslove za potrebe općine Zrinski Topolovac. Općina Zrinski Topolovac nije donijela interni akt kojim bi propisala procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu prihoda. Poslove kontrole naplate prihoda obavlja zaposlenica i načelnik općine Zrinski Topolovac. Tijekom 2011. o naplati prihoda je izvještavan zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti proceduru za naplatu i kontrolu naplate prihoda kako bi se utvrdilo postupanje u poduzimanju mjera, te pratiti rezultate poduzetih mjera na temelju čega će se odlučivati u postupanju s potraživanjima.

- Informiranje stanovništva

Informacije o općini Zrinski Topolovac iz raznih područja objavljuju se u tiskanim, elektronskim i elektroničkim medijima. Mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koje se proračunski prihodi naplaćuju i o njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području općine Zrinski Topolovac nisu provođene. Provođenje mjera informiranja utjecalo bi na podizanje svijesti obveznika i bolju naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području općine Zrinski Topolovac.

OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA

Lokalne jedinice su odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Prihodi proračuna se ubiru i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonima ili drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da naplata prihoda u lokalnim jedinicama Bjelovarsko-bilogorske županije nije dovoljno učinkovita. Revizijom je utvrđeno da se u postupcima naplate prihoda lokalnih jedinica pojavljuju značajne nepravilnosti i propusti, koje je potrebno otkloniti, kako bi se povećala učinkovitost. Zbog navedenog se predlaže:

- sustavno i stalno provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i Zakona o proračunu, s ciljem izbjegavanja zastare i otpisa potraživanja, a pri otpisu potraživanja primijeniti odredbe Općeg poreznog zakona i Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja;
- obavljati obračun i naplatu zateznih kamata, s ciljem povećanja vjerojatnosti naplate potraživanja u rokovima dospelosti;
- punomoći dane odvjetnicima ne bi trebale sadržavati pravo na uplate od obveznika koji podmiruju dugovanja prema lokalnoj jedinici, nego bi obveznici trebali dugovanja podmirivati isključivo uplatom na račun lokalne jedinice;
- s Poreznom upravom ugovoriti obvezu informiranja lokalne jedinice (najmanje jednom godišnje) o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza i poduzetim mjerama radi njihove naplate, kako bi lokalna jedinica bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu ili razmotriti mogućnost samostalnog obavljanja obračuna i naplate prihoda na učinkovitiji način;
- davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora;
- ugovoriti obvezu pravne osobe koja obavlja naplatu prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, da lokalnu jedinicu informira (najmanje jednom godišnje) o dospjelim i nedospjelim potraživanjima za prodane stanove, kupcima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, poduzetim mjerama radi njihove naplate, otplaćenim stanovima i uplaćenim sredstvima u državni proračun, kako bi lokalna jedinica bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu ovih prihoda, te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo;
- donijeti odluku o obračunu i naplati komunalnog doprinosa i spomeničke rente, te u skladu sa zakonima i drugim propisima uvesti naplatu poreza na korištenje javnih površina, poreza na kuće za odmor i poreza na tvrtku ili naziv;

- uskladiti odluku o komunalnoj naknadi s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, odluku o grobljima s odredbama Zakona o grobljima i odluku o općinskim porezima s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske iz veljače 2007.;
- donijeti akte kojima će se urediti upravljanje grobljima, uvjeti i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje groblja, te vođenje grobne evidencije u skladu s odredbama Zakona o grobljima;
- ažurirati baze podataka tijekom cijele godine na temelju prijava korisnika, izdanih rješenja, zaključenih ugovora i druge dokumentacije, te izravnim uvidom i na temelju izvješća komunalnog redara;
- zakonima i drugim propisima obvezati nadležna tijela da objave sve promjene vezane uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava ili obrta, na način kako je to utvrđeno za potrebe Porezne uprave i drugih nadležnih tijela;
- unaprijediti sustav evidentiranja prihoda i potraživanja u poslovnim knjigama na način koji omogućava istodoban unos podataka o prihodima i potraživanjima u glavnu knjigu i pomoćne knjige (analitičke evidencije);
- unaprijediti informacijski sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled po rokovima dospelosti svih vrsta potraživanja;
- donijeti procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda te imenovati osobu zaduženu za kontrolu naplate i predlaganje mjera za poboljšanje naplate;
- sustavno provoditi mjere informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koju se proračunski prihodi naplaćuju te njihovom utjecaju na poboljšanje općih uvjeta života na području lokalne jedinice.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica Bjelovarsko-bilogorske županije.

OČITOVANJE LOKALNIH JEDINICA

Lokalne jedinice Bjelovarsko-bilogorske županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti i nepravilnosti učinjeni, te razloge zbog kojih naplata prihoda nije dovoljno učinkovita.

Neke lokalne jedinice (gradovi Bjelovar i Garešnica, općine Đulovac, Ivanska, Rovišće, Velika Pisanica i Veliko Trojstvo) u očitovanju navode da su tijekom 2012. intenzivnije poduzimale mjere radi bolje i učinkovitije naplate prihoda, da su donijele procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda i da su ažurirale baze podataka obveznika komunalne naknade. Također navode da će nastojati uspostaviti bolju suradnju s Poreznom upravom i ubuduće postupati prema preporukama Državnog ureda za reviziju.